

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Rojaki!

Belo Ljubljano, središče zemlje slovenske in njeno okolico zadela je ob potresu dne 14. t. m. huda nesreča. Od vseh strani naše države prispevajo milodari v pomoč ljubljanskim nesrečnikom, ki morajo prebiti noč in dan pod milim nebom, izpostavljeni mrazu, boleznim in gladi. Rojaki! Kliče nas sveta dolžnost, da tudi mi, najožji rojaki, odpremo svoje roke in pripomoremo olajšati bēdo svojim bratom po svojih močeh.

Vse slavne naše okrajne in občinske odbore in naša društva, posojilnice in hranilnice in imovitejše posameznike, ki niso tako prizadeti po potresu, opozarjamo, da naj ne pozabijo svojih bratov v tej veliki nezgodi, ampak jim lajšajo nevoljo s svojimi prispevki in milodarovi, vsak po svoji moči. Darila naj se pošiljajo ali naravnost mestnemu županstvu v Ljubljani, ali pa uredništvu „Domovine“, v kateri se bodo objavili vsi darovatelji.

Občinske volitve v Ljutomeru.

Dne 4. maja t. l. dopoldne ob 9. uri bodo se vršile občinske volitve v Ljutomeru. Leto za letom prihajajo že slovenski volilci k tem volitvam, pa doslej se jim ni posrečilo zmagati več,

kakor v III. razredu. Letos pa so si ubili nasprotniki neumno misel v glavo, da bi tudi v tem razredu zmagali, da bi potem bili sami in bi v naši občini preobračevali kozolce, kakor bi se jim ljubilo.

Dobro je torej pogledati, kakošno je bilo gospodarstvo naše nemške večine dosedaj. Pogledjmo!

V Ljutomeru je bilo naštetih pri zadnji štetvi 414 Nemcev. Kdor pa razmere pozna, ve, da so v tem številu zapopadeni vsi posli, kateri so pri teh „Nemcih“ služili. In kakšni so ti Nemci? Niti 50 jih ni taci, ki bi bili res nemške krvi, pač pa so vsi drugi taki, ki so ali slovenskih starišev sinovi ali pa so vsaj njihovi stari očetje bili pošteni sinovi slovenskih kmetov. Eno pa imajo ti Nemci, oni so pogumni in brezobzirni, kakor pravi janičarji in nimajo nobenega čuta za pravico. Tisto, kar ostaje po zagrizenih nemških listih, imajo za svojo glavo in tega se tako strastno držijo, kakor mačohedanci svojega korana.

Zato se v našem občinskem gospodarstvu stori le tisto, kar je Nemcem ljubo. Njihova največja moč je njihova hranilnica. V to hranilnico so slovenski kmetje znesli že pol milijona goldinarjev. Vkljub temu pa nemajo Slovenci nobene pravice govoriti pri tej hranilnici. Odbor hranilnice se namreč vsake tri leta obnovi s tem, da ga voli občinski odbor. Ker pa je v občinskem odboru 8 nemških in le 4 slovenski odborniki, zato nikdar ne volijo nobenega slovenskega od-

bornika v načelstvo hranilnice. Bojijo se, da bi kakšen Slovenec našel kaj tacega, kar bi jim bilo neprijetno. Tako se je po nemških časopisih pisalo, da se je pred 3 leti 94 gld. ktere so dobili za les stare Miheličeve hiše, porabili za volilne namene proti Slovincem. Pa nihče od hranilnice ni ugovarjal, da bi to ne bilo resnično. Tako jim Slovenci samo dajemo v roke nož, s katerim nas koljejo.

Ta hranilnica je bila pred tremi leti v III. volilnem razredu in je plačevala samo okoli 25 gld. davka. Da bi pa lažje prišla v I. razred in da bi tudi v prvem razredu zmagali Slovinci, začela je plačati prostovoljni davek, tako, da je prišla v I. razred in da bodejo Nemci bolj varni v večini.

Tako se torej ravna sè slovenskim denarjem. Pametnega se ni nič ukrenilo. Ceste občinske niso samo v Ljutomeru, ampak tudi okoli Ljutomera popravljene na ekvarjene. Pa tukaj se nič ne stori, niti pri vzrokov posipa niso dali napeljati. Pač pa danes nakopavajo pred hranilnico vrt na sredi trga zato, da bo nasadili tam dragoceno grmovje in to samo zato, da bo bolj prijetno slavnemu davkarju Aleksandru Dulerju, okoli kterega že plešejo, kakor Izraelci okoli zlatega teleta.

Največja krivica pa je, ktera se godi Slovincem ne samo ljutomerskim, katerih je v Ljutomeru 647, ampak tudi iz celega okraja, zadeva nemške šole.

To šolo so namreč priborili v ta namen, da zvaljajo vanjo slovenske otroke in da jih

LISTEK.

Zemeljski potresi.

O čuj nas Bog v sveta nebesa,
Obvaruj nas potresa!

A. Askerc.

Ni je prikazni na zemlji, ki bi imela v sebi toliko negotovosti in za to tudi neme grozovitosti za človeka, kakor zemeljski potresi.

Pri vsaki drugi nevarnosti si vsaj nekoliko pomore človeški razum, pri potresih pa neha človeški razum, kakor neha ob uri smrti.

Če se majó pod človekom tla, ki so mu vsaj v vseh drugih nezgodah ostala trdna in zvesta, kam naj se dé, kje naj išče zaščitja in zavetja?

O priliki potresov zadnjih dni, ki so, žal, zapustili težke sledove svoje na površju zemlje slovenske, ne bode pač odveč, pomuditi se s kratko besedo pri vzrokih in razlogih, vsled kterih vznemirijo drugače tako trdna in negibljiva tla človeškemu bivanju.

Pred vsem se nam je tukaj spominjati na prirodznansko resnico, da je vsa naša zemlja bila nekdanje ognjeno tekoča tvarina, ki se je pa v teku stoletij in tisočletij ohladila in dobila po volji Vsegamogočnega trdno skorjo na svoji površini. Vendar je še živa notranja ognjena tvarina predrla čestokrat vtrjeno površje in tako povzročila na njem grbe in neenakosti, — naše

goré. Tako, da je večina naših gorá delo ognjeničnih znotranjozemeljskih močij. Omeniti nam je treba zaradi prilike samo ognjenik Vezuf na Laškem, ki nam je še živa priča vulkanskega podzemeljskega delovanja ognjeno tekočih tvarin. Čem bolj pa se je ohladila in vtrdila zemlja na svoji površini, tem redkeje je bilo mogoče predreti ognjenim silam podzemskim na dan. Danes nahajamo samo tu in tam torišča vulkanskim pojavom.

Tudi naše toplice, vrele iz zemlje izvirajoče vode so nam dokaz podzemeljskega ognja.

Lahko je pri tem umeti, da se je stresla vsa zemlja daleč na okrog, če je kdaj prodrla ognjena tvarina podzemsko vtrjeno površino.

Sila ognja in razgretih soparov in plinov je omajala vse kraje na okoli, mnogokrat se je pri tem tudi zemlja vdrla in izginili so celi kraji, mesta, trgi in vasi v globino ognjenjskih grobov. Na drugih krajih pa se je zopet vzdignil iz morja novi svet, nove gore in doline.

Umevno je, da so taki potresi, ktere zovemo vulkanične, najnevarnejši in najhujši.

Drugi način, kako nastanejo potresi, je sledeči:

Rekli smo, da se zemlja na svoji površini vedno bolj ohlaja, vedno globokeje utrja. Naravno je, da se pri tem ohlajenju stisnejo posamezne vrste zemeljskih tvarin, ilovice, kamenja itd.

Iz tega stiskanja nastanejo praznote med posameznimi vrstami. In če so praznote že prevelike, porušijo se proge nad prazninami in zade-

lajo praznine. Porušenje pa čutimo na zemskem površju kot potres.

Podzemeljske praznine pa nastanejo lahko tudi na drugi način; povzroči jih voda.

Pod zemljo zbirajoča se voda sprejme na svojem potu marsikake tvarine v sé, osobito pline, kakor oglenčevo kiselino. Voda prepojena z oglenčevo kiselino pa ima svojstvo in moč raztopiti razne rude, posebno apnenice in raztopivša drvi jih naprej s svojimi valovi, zapušča pa za seboj votline in praznine. Votline so čestokrat tako obsežne in prostrane, da jih ne nosijo več naravne stene, porušijo se in povzročijo tako potres.

To so najvažnejši pojavi podzemski, ki povzročajo potres. Mogoče je tudi, da zakrivijo potres zunajni izvanzemeljski vzroki.

Mogoče je, da pade na zemljo meteor, utrinek drugih svetov, in da povzroči silni njegov padec stresanje zemске površine v dotični okolici.

Mogoče je tudi, da se približa zemlji kak drugi svet v preveliko bližino, in tako povzroči nered potres na našem pozemskem svetu. Koliko da ugibati prosti razum, je mogoče, da je zadnji potres posledica porušenih podzemeljskih votlin, ktere je povzročila raztopilna voda. Na Kranjskem neznatnejše porušine niso nenavadna prikazen, in tudi lahki, neznatni potresni sunki se opazujejo večkrat.

Verjetnejši vzrok zadnjemu potresu pa je oni premikanja, notranjezemeljskih prog, skrčenih po vednem ohlajenju. Praznine in votline, ki so nastale vsled ohlajenja in skrčenja, se poravnajo

tam ponemčijo. Nekteri viničarji, ki so odvisni od tacih zagrizenih Ljutomerčanov, pa so dovolj zaslepljeni, da pošiljajo vanjo svoje otroke, kjer se ti naučijo manj nemščine, kot pa v prelepi Franc Jožefovi šoli. Toda če že mora taka šola biti, naj bo. Ali nemška večina v občinskem odboru je delala druge krivice. Oni so dali to šolo postaviti na tistem prostoru, ki je že od starodavnih časov lastnina Ljutomerskih tržanov. Potem so pa nekega dne sklenili, da bojo od občinskega sveta dali brezplačno prostor za nemško šolo. Takoj na to so pa sklenili z nemškim šolskim društvom pogodbo, po kateri so ves ta prostor vzeli tistim 87 tržanom in ga izročili zastonj temu nemškemu društvu. Ob enem so se zavezali vse štibre in kar je drugih potreb vsako leto, da se bodo vsi nauki učili samo v nemškem jeziku in da ima šolsko društvo pravico, kakor hitro se to ne bi godilo, to nemško šolo zapoditi na cesto.

Tako bi občina leto za letom imela velike stroške, lastnik in gospodar pa bo nemški „šulferajn“. Zdaj si pa mislite slovenskega otroka, ki pride v to šolo. Nemško ne zna, zato mora s katehetom moliti slovensko. Sam nemški učitelj Dernač je prosil kateheta, naj veronauk slovensko podučuje, ker bi drugače otroci preveč podivjali. Kaj bo potem, če nemški „šulferajn“ kaj tacega izve? Takoj bodo občino silili novo hišo zidati. Nemški „šulferajn“ pa si lahko na tistem lepem prostoru lepo krčmo napravi. Takošno je tržansko gospodarstvo.

Že danes trdijo, da nima občina nobenih stroškov z nemško šolo. Ali to ni resnično. Hranilnica ljutomerska je dala za to šolo 1000 gl. Zakaj ni dala tega zneska za ubožno mladino Franc Jožefove šole ali pa za obrtno nadaljevalno šolo.

Pri štajerski hranilnici so si izposodili 3000 gl. Vkljub temu imajo za to nemško šolo že za prihodno leto postavljenih v račun zopet 300 gl. Tako se bojo delali naprej in naprej dolgoviti in nekega dne bo prišlo grozovito visoke naklade. Zdaj naša občina še gospodari s tistim premoženjem, ki je tržansko, ker se tistih 87 tržanov ganiti ne upa. Zdaj še občina seka palme in hraste, prodaja drva in vendar so imeli v preteklem upravnem letu 2000 gl. izgube v občinskem računu. Od kodi se boje to plačalo? In to vse samo za to, da se par nemškim trmoglavcem po njihovi slepi glavi godi.

V ljutomerskem okraju je 12832 Slovencev in to velikansko število si da zapovedovati od par ljutomerskih po sili nemških janičarjev.

To je sramota za nas Slovence. Ta sramota mora enkrat nehati in nehala bode, kadar se bodo v resnici zdramili Slovenci v ljutomerskem okraju, kadar bodo vsi sprevideli, da vsakega

s tem, da se pomikajo posamezne zemeljske proge ali vrste. Pomikanje in poravnanje pa je tako obsežno in mogočno, da se presaja gibanje tudi na površino zemlje, imenujemo je potres.

Pojavljajo se potresi mnogokrat različno. Včasih se potres širi od kakega kraja, sredotočja na vse strani enakomerno, včasih pa po dolžini v eni črti.

Med najhujše potrese našega stoletja se vštavajo v Ameriki, potres ob reki Misisipi leta 1811., v Valparaizo in Čile leta 1822., na otoku san Salvador l. 1854 Ekvador in Peru in v Kaliforniji l. 1868., na Neapolitanskem l. 1857., na Grškem v Korintu l. 1858., v Zagrebu l. 1880.

Potrese spremlja največkrat gromenje, vršenje, praščanje in šum, ki še poveča strah in grozo človeško, čestokrat se razpoči zemlja, odpró se strleči propadi.

Potresi so najhujši in najstrahovitejše prikazni na svetu. Lahko je umevno, da nima nobena naravna prikazen toliko mogočnega vpliva na človeštvo, kakor potresi. Mnogokrat so ljudje znoreli ob priliki potresov; najhujši sovražniki so se sprijaznili, največji skopuhi in trdosrčneži so se omečili in poboljšali.

Človeku ni tukaj nobene pomoči, edina vpora mu je zaupanje v neskončno milost nebes:

O čuj nas Bog v sveta nebesa,
Obvaruj nas potresa!

sveta dolžnost je podpirati samo Slovence, ne pa zaničevalce našega jezika in našega rodu. Zato pa naj vsak mož, kateri ima kaj časti v sebi, stori svojo dolžnost, naj vsak narodnjak pride pravi čas in pogumno na volišče. Mi bomo v tretjem razredu gotovo in mogoče tudi v ostalih dveh razredih zmagali. Ali vsak naj pride. Kdor pa se v takem času umakne, do tacega imamo samo zaničevanje. Pokažimo torej dne 4. maja vsi, da je Ljutomer slovenski trg in izbrišimo murskemu polju grdi madež, katerega je doslej nosilo!

Bismarck in njegovi štajerski častilci.

Že več nego leto dni so delali štajerski bismarkovci in se pripravljali na vse kriplje, da najdostojniše proslavijo Bismarckovo osemdesetletnico. Vse so hoteli storiti, kar jim je bilo v močeh. Vendar, kdor bi sodil po pojavih tega slavja, sodil bi, da so moči teh bismarkovcev velikanov ali prav skromne, ali pa se niso prav upali, ali pa morda niso imeli zadosti navdušenja do — te „svete“ stvari.

Če smo prav umeli teženje bismarkovih slavivcev, osobito štajerskih Nemcev, imelo je biti romanje k Bismarcku in obdarovanje s „pristinimi“ štajerskimi darili, vrhunec vsega slavja, krona vse sreče in vsega navdušenja. Gotovo je tedaj bilo pričakovati, da bodo vodili trume Bismarkovih obiskovalcev najodličnejši in najznameni-tejši voditelji in pokrovitelji Bismarckove propagande na Štajerskem, da se mu poklonijo ter občudujejo v svetem strahu od obličja do obličja moža, ki je oče njih visokoletečih vzorov. Toda čudo! Nobeden voditelj se ni vdeležil tega svetovnoslavnega obiska, nobeden poslanec, niti graški župan, — bodi si, da se jim ni zdelo vredno in potrebno, ali ne modro, bodisi, da se niso upali — ampak poslali so mu same ljudi temne vrline in vsebine — same politične harlekinе.

Značilno je tedaj, da je staremu Bismarcku imponirala izmed cele trume samo ena edina oseba in ta je bila ženska.

Pa to je še komaj začetek. In že v začetku je zadela nesrečna misel govornika obiskovalcev, nekega dr. Planerja, kterege menda razven sosedov ne pozna nikdo, da je začel pripovedovati, kako Bismarcka ne marajo premnogi Štajerci.

Govornika je tudi toliko trla slaba vest, da ji je moral dati duška, ter govoril o zvestobi do Avstrije in cesarske rodovine. Ta zvestoba je prvič čudna zato, ker so jo štajerski Nemci nesli prek avstrijskih mej, da tudi na zunaj dejansko pokažejo, kamor jim želi srce.

Drugič pa je dr. Planer, kakor pravijo nemški listi sami, omenil zvestobo napram Avstriji zato, da bi s tem preprečil grajo od strani Bismarcka samega.

In tretjič je glede zvestobe do Avstrije Bismarck dal našim prenapetnežem take dobre in lepe nauke, da so ti že sami vredni — nje govega obiska. Bismarck jih je namreč v prvem delu svojega govora malo pohvalil — seveda domačinu je treba napram gostom uljudnemu biti. Potem pa je Bismarck svoje goste malo v zgodovini podučil, ker je dobro vedel, da so vsi njegovi gosti — prepotrebni takega poduka.

No in naposled jim je s prav dobrimi navsveti domu — posvetil. Rekel jim je, da je avstrijskim Nemcem prvo potrebno, ljubiti Avstrijo in v vseh zadevah biti vdanim svojemu cesarju in vladarju ter se ravnati po njegovih željah.

Kak učinek je napravil ta del govora na štajerske Pruse, si je lahko misliti.

Značilno je pred vsem, da si „Tagespošta“ ni upala prinesiti tega dela Bismarckovega govora v isti šlevilki s prvim delom, in ga je odložila za večerni list, ki se ne vzema toliko v poštev.

Podučljivo je tudi gledati, kako se nemški liberalci vesele tega Bismarckovega vdarca po nacionalcih; rekoč: „Kar ste hodili iskat, ste našli“.

Prav pravi pregovor: „Kdor ima škodo, ima tudi sramoto“. To so pa naši prenapetneži tudi popolnoma zaslužili.

Kaj bi naj sicer odgovoril Bismarck svojim štajerskim obiskovalcem, katerih govornik ga je pozdravil v ponesrečenem svojem govoru z nekó pesmijo, ki pravi: „Mi smo prepotovali mnogo sto mil, marsiktero mejo smo prekoračili (čitaj, mejo avstrijsko), in vendar smo ostali v domovini, v rodni hiši, kjer bivajo ene matere (Nemčije) sinovi, upanju, trpljenju in ljubezni“.

Po takih besedah pač Bismarcku ni bilo drugega storiti, kakor popraviti napako svojih častilcev in jih podučiti, da jim je prva potreba ljubiti Avstrijo in njenega vladarja, potem — če že ni drugače, še le Nemčijo. — Ta nauk je Bismarck moral dati, hočeš, nočeš, če je hotel malo pošteno in odkritosrčno govoriti s svojimi gosti, kar se tudi spodobi.

Bog daj, da bi tokrat njegove besede ne pale na nerodovitna tla in ne bile donele na mrtva in zaprta ušesa naših domišljavih Nemcev in tudi Posilinemcev.

Potres v noči od 14. do 15. aprila 1. 1895.

Letošnja Velika noč ostane sedanjemu rodu, bivajočemu po Slovenskem, v dosmrtnem, groznem spominu. In koga ne bi se lotil strah, ko občuti, da se mu giblje, ziblje in maje pod nogami mati zemlja, ko vidi, da niti na tisočletnem delu Stvarnika samem ni več varen, ko vidi, da se majejo in vstrepečejo visoki stolpi, ponosne palače, da, celo sivo skalnato hribovje?! To je prst Božji, pred katerim sta človeški duh in človeška moč popolnoma onemogla. In ta prst Božji, pokazal se je pri nas in po mnogih krajih po noči med Veliko nedeljo in ponedeljkom, v obliki potresa, kakoršnjega naši kraji že dolgo niso občutili.

Kakor po vsem Slovenskem, tako je tudi pri nas na Spodnjem Štajerskem provzročil potres mnogo škode. Iz vseh krajev se nam poroča, da so čutili v noči 14. do 15. silen potres. Ljudje, ki so stanovali v višjih nadstropjih so mnogo bolj čutili, kakor oni v manjših hišah. Posebno so bili ljudje prestrašeni v večjih trgih in mestih, vsi so hiteli na ulice in na prosto. A tudi tu niso ostali nepoškodovani, opeka raz strehe se je marsikaterega dotaknila. Dimniki so se podirali, in strehe so se rušile. Vsi so trepetali in bežali na prosto. Živina in druge živali so nemirno čakali konca ali rešitve. Povsod so čutili in se tresli še večje božje šibe. O potresu dobili smo naslednja poročila:

Celje. V nedeljo zvečer ob 11. uri 15. minut začela se je tresti zemlja. Vseh sunjav je bilo je najmanj 15. Pri tretjem udarcu jeli so padati dimniki raz streh in luščiti opeko za seboj. Ljudstvo preplašeno begalo je na ulice in se natlačilo po raznih trgih in odprtih prostorih. Vojaštvo kampiralo je tudi zunaj. Posebnih nesreč ni. Najbolj poškodovana je hiša Gugenmosova, nemška hranilnica, kolodvor in hiša Kossarjeva. Ranjenih je bile nekaj oseb a le nezatno. Prvo noč je bilo skoraj vse na prostem ali kolodvoru. Sedaj pomirilo se je vse.

V Slivnici pri Celji je bilo na Veliko noč po noči do ponedeljka 10, med temi 6 hudih potresov. Prvi je bil najmočnejši in grozovit ob polu 12. uri, ki je trajal bolj ko eno celo minuto. Potresi so trpeli do tričetrt na 6 zjutraj. Bobnenje se je vselej pred sunkom slišalo ter je šlo od jugozahoda proti severovzhodu. Ljudje so kar iz pod streh bežali, a komaj so se vrnili v sobe, se je že zopet treslo in ljudje so obupno zdihovali v tej grozi. Stari ljudje ne pomnijo tako groznega potresa in podzemeljskega bobnenja. Na hribu se je bolj čutilo, kakor v dolini. Obzidja je na hišah nekaj odpadlo, do sedaj ni druge škode, groznega strahu pa preveliko.

V Laškem trgu je potres mnogo škode napravil. V romarski cerkvi sv. Mihaela se je podrlo nekaj stebrov in več svetnikov je popadalo z oltarjev. Slov. šola v trgu je v I. nadstropju tako poškodovana, da jo bodo morali podreti.

Vransko. (Potres). „Letošne velikonočne nedelje ne bodem pozabil, dok živim“, tako se srečajoč nagovarjajo ljudje. Nekaka tužna slutnja navladala je vže popred ljudstvo; nikakoršno veselje se nas ni hotelo poprijeti, kakor navadno o velikonočnih praznikih. Še celo pri kupici vinca

v družini dragih prijateljev razvnelo se ni srce v radosti, vse mlačno — potrto. In ko se je katastrofa četrt na 12 po noči pričela, tedaj je zbežalo vse prebivalstvo na prosto. Opeke padale so raz streh, dimniki so razpadali, stropi in stene pokale, živina tulila — vse je bilo zbegano, prestrašeno. Potresni sunki so se vrstili, kakor je vže od drugod po časnikih razglašeno. Zagotoviti pa moram, da ljudstvo še nikdar ni bilo s tako pobožnostjo pri sv. maši, kakor Velikonočni ponedeljek pri Schwentnerjevi kapelici na prostem, ker se je bilo bati zaradi poškodovane župnijske cerkve nesreče v njej. Največ poškodovan je župnijski dvorec, cerkev, sodnijsko poslopje, šola in tik cerkve stoječa hiša. Zidarskega popravila pa je skoro vsako poslopje potrebno. Okolica ni toliko trpela. Strah vsled potresa pa še do sedaj ni prenehal; vedno nas vznemirjajo pogosti dasi ne baš znatni sunki. Bojazen nam je v pravem pomenu besede v kosteh ostala; ako kdo s prsti po šipah na oknu zaropota, takoj prebivalci v hiši mislijo, da je potres. Pri najmanjšem gibanju smo preplašeni in z dna žalostnega srca vzdihujemo slednji dan: „Šibe potresa, reši nas o Gospod!“

Od Sv. Jurija ob Taboru. Ob 11. uri 15. min. nas je skoro pometal močen potres iz postelj. Šel je od izhoda proti zahodu. Bolj boječi so bežali na prosto, kjer so na nogah dneva čakali. 23. in zadnji sunljaj je bil 6 min. pred 7. uro. Škode je precej. Več dimnikov se je porušilo. V mnogih hišah je zidovje močno popokalo, posebno v nadučiteljevem stanovanju.

Na Ljubnem je bil v noči od 14—15. t. m. 10krat potres. Najhujši je bil prvi; ljudje so bili čudno prestrašeni in bežali iz hiš. Na zidovih je precej škode napravil potres.

V Novištifti pri Gornjemgradu je bila noč od 14. na 15. aprila grozna. Potres je začel ob polu 12. uri, ponavljal se ob polu 4, polu 6 in 7 uri. Primorani so ljudje bili s č. g. župnikom in g. učiteljem pod milim nebom prebiti. Farovž in šola sta hudo poškodovana. Šola bo nekaj dnij zaprta. Potres, spremljan z votlim in groznim bobnenjem, vršil se je od jugozahoda proti jugovzhodu.

Velenje. Potres je bil tako grozen, da se takega še najstareji ljudje ne vedó spominjati. Bilo je 14 sunkov. Grozen strah in trepet. Na večjih hišah podrli so se dimniki, rudokopske hiše zrušile so se toliko, da ni moč stanovati v njih.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo po noči ob 11. uri 20 minut je bil grozen, čez 20 sekund trajajoč potres, prišedši od jugovzhoda, da so celo zaklenkali zvonovi v zvoniku; za tem so se še v kaki pol uri čutili 4 sunki. Zbudivši se iz prvega spanja, so ljudje zbegani hiteli iz hiš. Pri nekaterih hišah je napravilo v stenah in stropih precejšnje razpokline, več dimnikov je razrušilo. Najhujše je napravilo v poslopju okrajnega sodišča, kjer je razun drugih razpoklin še posebno močno poknil obok po hodnikih v drugem nadstropju, da se je opeka rušila. Sodnikova obitelj je morala pobegniti sredi noči iz svojega stanovanja v drugem nadstropju v pritličje. Tudi v okolici so bile videti povsod luči po hišah. Proti 2. uri so se pomirili ljudje in legli h počitku. A pozneje ob 3. uri 45 minut je bilo čutiti zopet novih ne preslabih sunkov, 3 zaporedoma, 2 pozneje, zadnji ob 5 uri 50 minut. Nek star mož, bedevši od prvega potresa vso noč, naštel je celo 15 sunkov.

Na Slatini jebil najhujši potres o pol 12. uri in pouzročil veliko strahu in škode. Svetokriška cerkev ima veliko razpoklin. S stolpa je padel ves okrajnik na cerkveno streho ter jo prebil. Farovž je silno razpokan, oba dimnika sta se razrušila in prebila streho. V gosp. nadžupnikovo postelj je padel več kil težak kamen tik glave, pa jih, hvala Bogu, ni nič poškodoval. Nobena soba v prvem nadstropju ni sposobna za stanovanje. Tudi šola je hudo poškodovana.

V Rajhenburgu je bil močen potres ob 11. uri 20. minut. Bližnji zelo trden grad, kjer bivajo očetje trapisti, kaže tudi več razpoklin. V Kapelah pri Brežicah je baje cerkev močno poškodovana.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukaj je bil v nedeljo zvečer silen potres. Prvi sunek je bil ob 11. uri 17. minut in je trajal 2 minuti. Nadaljni

sunki niso bili tako močni. Do jutra se je zemlja stresla še osemkrat.

Podsreda na Štajerskem. Jedva smo se malo pomirili od zadnjega usada, ki je prouzročil toliko škode, kar smo zopet prebili v nedeljo zvečer velik strah. Hud potres nas je o polnoči jako nemilo vzdramil iz sladkega spanja. V poldnevniški smeri se pomikajoči potres poškodoval je več ali manj malone vsa poslopja. Bližnji podsredški grad je tako poškodovan, da v jednom delu ni več smeti stanovati. Čudno pa je, da od usada udrti del ne kaže nikake spremembe. Tudi v Kozjem so hiše precej trpele, udrl se je v neki hiši celo strop. V Rajhenburgu je bil močen potres ob 11. uri 20 minut. Ljudje pripovedujejo, da je bilo do 4. ure zjutraj trinajst manjših potresov. Bližnji zelo trden grad, kjer bivajo očetje trapisti, kaže tudi več razpoklin. Iz vseh sosednih krajev prihajajo nevesela poročila. V Kapelah pri Brežicah je baje cerkev močno poškodovana.

V Št. Petru na Medvedovem selu je poleg drugih poslopij posebno hudo razpokana farna cerkev. Na velikonočni ponedeljek so maševali g. župnik v stranski kapeli, ljudstvo pa je ostalo zunaj, ker se ni upalo v razpokano cerkev. Tudi na kmečkih hišah je potres razrušil marsikateri dimnik, ali kako drugače zapustil na njej svoj neljub spomin.

V rogaškem okraju so v neki hiši obhajali sedmino. Kar jih zasači potres in meneč, da jih je prišla rajna strašit, popadajo preplašeni na kolena in začnejo goreče moliti.

Pri Sv. Mohorju pri Slatini je bil ob pol 12. uri 14 t. m. strašen potres, ki je trajal kakih 6 sekund; za tem se ponavljal vsako uro po 3—4 krat. Do 7. ure v jutro 15. t. m. je bil ob tričetrt na 6 zadnji sunljaj.

Od Sv. Petra pod Sv. Gorami se nam je 15. t. m. naznanilo, da je bil po noči od pol 12. do pol 5. ure 12krat potres, prvo-, šesto- in dvajstokrat hud.

V Brežicah se je potres močno čutil. Podružnica sv. Roka ima velike razpokline, več dimnikov in sten je poškodovanih.

Na Zdolah blizu Brežic se je potres začel okoli 11. ure po noči 14. t. m. Ob četrt na 12. je bil tako silno močen, da so se dimniki prevračali, opeka s streh padala, več zidovja popokalo, posebno v farni cerkvi je kor močno poškodovan. Okoli 6—8krat se je zemlja močno majala. Ljudje so od velikega strahu drugi dan bili kar vsi bledi in plašni.

V Ribnici na Pohorju so potres začutili ob pol 12. uri po noči. Strašno je zabobnelo in zemlja se je stresla, da je bilo groza. To se je do jutra ponavljalo, pa z manjšo močjo. Ljudje so večinoma že po prvem sunku hiteli na plano in zdihovali.

Na Prihovi je 14. t. m. ob 11. uri 20. min. 3krat grozno močno sunilo in šumelo, in to je trpelo 30 sekund. Drugokrat je ob 11. uri 45. min. enkrat močno sunilo, tretjkrat ob 11. uri 55. min. slabše. Po 12. uri 7. min. je trajalo le par sekund. Po 12. uri 55 min. se je malo streslo. Ob 3. uri 41. min. se je spet malo streslo. Ob 3 uri 42. min. se je treslo 15. sekund. Ob 4. uri 25. min. se je treslo tudi 15. sekund in ob 4. uri 25 min. 15. sekund. Torej devetkrat. Po ravnem je bil potres močnejši, kakor po hribih.

Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je 14. t. m. ob 11. uri 29. min. po noči bil dve minuti trajajoč potres in sicer tako silen, da je nekaj posode popadalo s polic. Slabši sunki so bili ob 12 in četrt na 1. Stanje barometra 748°.

Globoko pri Brežicah. V noči od 14. na 15. dan t. m. bil je tukaj potres. Prvi in najjačji sunek se je čutil ob 11. uri 25 minut pred polnočjo. Zjutraj ob pol 5. uri se je zopet čutil rahel sunek. Vsled potresa je šola na Globokem precej poškodovana, vender se pouk ne bo motil.

Hum pri Ormožu. V nedeljo okolu pol dvajstih po noči je bil hud potres v treh udarcih, ki je trajal 8 sekund. Padle so posode, porle se skladanice drv in zidovje razpokalo.

Ravno tako se glasijo druga poročila iz Spodnjega Štajerskega. Povsod več ali manj poškodb. Vendar posebno velikih nesreč ni. Drugače pa je na Kranjskem.

Huda nesreča — velik potres je zadel Velikonočno nedeljo po noči tudi Ljubljano, ljubljansko okolico, Gorenjsko, Notranjsko, Dolenjsko, celo Štajersko, celo Primorsko, nekoliko na Koroškem. Potres so čutili do Dunaja, Budimpešte, Salzburga in Tirolskega. Močno se je treslo v Italiji, na Hrvaškem, celo v Bosni. Središče je bila Ljubljana. Ondi je škode blizo 5 milijonov gold., a škoda še ni vsa precenjena.

Potres v Ljubljani. V noči mej 14. in 15. aprilom zadel je ljubljansko stolno mesto potres, kakoršnega še ni bilo in kakoršnega ne pomnijo ondotni prebivalci, in katerega posledice so bile kolikor grozne toliko usodepolne za ves razvitek središča naše mile Slovenije. Bilo je $\frac{1}{4}$ ure po 11. uri ko so se mirno speči stanovalci od pozemeljskega gromenja, zvezanega s silnim potresom, hipoma vzbudili. To je bil prvi sunek, ki je trajal 23 sekund ter bil vzrok nepopisljivemu strahu ljudij ter rušenju in podiranju dimnikov, okrajkov hiš, obokov in stolpov. Moje pero je veliko preslabo, da bi moglo popisati velikanski strah, ki je bil navdal ljudi. Kričaje in jokaje bežali so, da odidejo gotovi smrti, in skoro si videl vse mestne trge napolnjene od prestrašenih, pol oblečenih ljudij, ki so trepetom se bali in pričakovali še hujših nezgod. In res! Prvi sunek ni ostal jedin, nego bil je le pričetek cele vrste dolgih potresov, katerih so naštel do drugega dne 47. Ako imaš količkaj sočutja — in kdo ga nima? — do po potresu preganjanih ljudij, gotovo si bodeš lahko predstavljal, kako so ti neprenehoma se ponavljajoči potresi le še neizmerno povečali preplašenost in obupanje občinstva. Da njih ogromna množica je bila še celi drugi dan bojazni polna, da se potres z vso silo ponovi*), in zatorej se ni čuditi, ako je zbegano ljudstvo verjelo raznim izmišljenim govoricam, katere so brezvestni ljudje mej zbeganim ljudstvom razširjevali, rekoč, da bodo še hujši potresi. Ko se je jelo po grozoviti noči svitati, tedaj šele so mogli Ljubljančanje posledice potresa skupno spregledati. Najbolj prizadet je levi breg Ljubljanice. Pogled na ta del mesta je bil naravnost grozovit. Kamorkoli se ozreš, vidiš podrtije: dimniki, ostrešje, zidovje vse leži razdejjano vprek. Izmed imenitnejših stavb so poškodovane: deželni dvorec, frančiškanska cerkev s samostanom, cerkev sv. Petra in ona v Trnovem, novo deželno gledišče, deželni muzej, v katerem so najdragocenejše zbirke uničene, potem poštno poslopje, palača c. kr. predsedništva, grofa Turjaka knežji dvorec je strašno razdjan, križevniška cerkev in mestna sodnija, nadalje izmed vojašnic meščanska v Trnovem, ki se je čisto podrli in ona pri sv. Petru. Na desnem ljubljaničnem bregu je primeroma manj škode. Seveda je tudi tukaj ni hiše, ki bi ne bila več ali manj poškodovana, in kjer so tudi tukaj ljudje mnogo prestali. Posebno so prizadete hiše ob sv. Jakoba trgu, kjer so se nekatere posebno stare zelo zrušile, kar je pa kaj nevarno, to je zvonik na cerkvi sv. Jakoba, ki je po potresu hudo zmajan in razpočen, grozi na trg se prevrniti. Zatorej je dala dež. vlada, ta trg kakor tudi „Gosposko ulico“ in „Marijin trg“ pred frančiškansko ulico in druge ulice z vojaki zastražiti, da se morda pri kakem novem potresu ne ubijejo mimogredoči in ker se hiše popravljajo. Florijanskim ulicam, Starem in Mestnem trgu, Poljanskemu predmestju je potres še nekoliko prizanesel, le gimnazija in finančno poslopje sta precej poškodovana in več drugih hiš. Za časa potresa so v jetnišnici na ljubljanskem gradu in v bolnišnici vpili jetniki in bolniki ter se hoteli siloma oprostiti in morda pri tej priliki uiti. Spustili so jih na to na dvorišče, in priklicano vojaštvo jih je stražilo. Grad je tudi zelo in občutno razpokan. Staro ljubljansko bolnišnico je jako močno treslo. Ubogi bolniki leteli so, če so mogli na prosto; drugi so jadikovali, in le velikodušnosti zares usmiljenih sester imajo zahvaliti svoje življenje, te slednje so jih prenesle na vrt ter jim za silo pripravile ležišča. Še hujše je bilo v bolnici za blaznike. Ti so grozno kričali in divjali, in tako so se bali nadzorniki jih na prosto spustiti. Pustiti so jih morali v največji nevarnosti, ali glej čudo! vsi do zadnjega so

*) V torek in sredo so bili še rahli potresi in se tudi ponavljajo še v naslednjih dneh.

srečno ohranjeni, in njih stan je tudi nepoškodovan.

Tako je bilo torej prvo noč. Drugi dan so se v pravem pomenu besede ljudje na travnikih pod gradom Podturnom (Tivoli) utaborili. Vojništvo je posodilo šotore, ljudje sami pa so molili k Bogu ali prisostovali mašam, ki so se na škofovsko dovoljenje na več krajih na prostem brale. Bilo je ginljivo gledati, kako je verno ljubljansko občinstvo se zaupno v stiski obračalo do Boga. Prišla je noč. Premožnejši so se podali v železnične vozove, drugi so čuli v ohranjenih kavarnah in gostilnah, ogromna večina pa je pod milim nebom zatislila trudne oči, ali pod kakim sodom, ali Bog ve kje.

Dasi ni bil potres samo v Ljubljani, nego sploh po vsej Sloveniji, bila je vendar Ljubljana z okolico najhuje prizadeta, središče vsega potresa. Nikomur se ne bode čudno zdelo, ako so pametni možje ta velikanski potres z letošnjimi prečudnimi vremenskimi prikaznimi v zvezo spravili. Vsakdo vé, koliko snega je po naših krajih padlo, ali toliko ko na Ljubljanskem polju in po Notranjskem ga je bilo malokje. Ta sneg prišel je, spremenivši se v vode, v podzemskie votline, kjer ga je menda zopet vročina pretvorila v paro. Pare pa imajo raztezalno moč, in kdo vé, če niso bile pare pod zemljo vzrok temu potresu.

Potres je bil po noči, in ravno temu imamo zahvaliti, da se je pri potresu, ki je bil hujski od znanega zagrebškega (1880), primeroma jako malo ljudij ubilo in ranilo. Žalostno je, da je neka gospa od prevelikega strahu zblaznela. Razume se, da je sedaj v Ljubljani vse v neredu, ljudje odpotujejo na vse strani, šole so za mesec dni zaprte, — v nepoškodovanih šolskih poslopih bodo ljudje stanovali — in uradi ne morejo poslovati. Pohvalno moramo omeniti ljubljanski mestni zastop, ki stori vse korake, da se stori, kar je mogoče, za ubogo mesto. Tudi ljudje obnašajo se brez razločka prav požrtovalno. Ubitih je bilo pri potresu več ljudi. V Ljubljani je ubilo vojaka, v ljubljanski okolici več ljudi, kacih 7 menda. Ljubljana se pomiruje.

Da ni pod udarcem elementarne sile trpela edino Ljubljana, temveč, da so več ali manj prizadeta vsa mesta, vse vasi na Kranjskem, o tem nam pričajo mnoge iz vseh krajev došle brzojavke, z jako žalostno vsebino. Najbolj pač pa je pomilovati ljubljansko okolico, kjer je močni potres izmed revnih okoličanov zahteval marsikako žrtev. V celem je pač najbolj prizadeta Gorenjska, med tem ko so na Dolenjskem okoli Črnomlja udarce le malo čutili. — V Šent Vidu na Ljubljano našli so ubita krčmarja in krčmarico pri „slepem Janezu“; otroka pa je slučaj rešil, da se je bila zibelka pri potresu preobrnila in ga tako varovala pred podirajočim se kamenjem. — V Kamniku so se dimniki podirali ter je opeka padala raz streh; nekatera poslopja so v tako slabem stanju, da je moral inženir odpotovati, da jih preišče. — Zelo hudo so prizadete Domžale, kjer so se zrušili zgornji konci dimnikov tamošnjih tovarn. V Kranju se je občinstvo v noči podalo na ulice ter prenočilo na prostem; vendar škode ni velike ter je bilo le občinstvo zbegano. Iz Radovljice, Kranjske gore in Zeleznikov poročila se nam o enakih neizgovornih; povsod so se bile stenske ure, viseče v nasprotni smeri potresnih sunkov, na mah ustavile.

Hudo je trpela Notranjska, posebno kraški svet, ki je popolnoma izvotljen; to je napotilo nekatere naravoslovce, da tukaj iščejo vzrok vsej katastrofi. Iz Postojne in Rakeka prečuli so ljudje noč v silnem strahu in trepetu; vendar niso podzemeljske jame nič trpele. V Idriji so tudi čuli nekaj sunkov, vendar k sreči niso bili silni, ter se je tako rešilo mesto, ki je sicer vsled mnogih votlin popolnoma podkopano. — Borovnica pa nekda pogreša po potresu tri otroke, katere je bilo podirajoče se zidovje usmrtilo. — V Novem mestu počile so nekatere stene in stropi, vendar škoda ni znatna in ne poročila se o nobeni zgubi življenja. — V Krškem so le nekateri ostali v hiši, drugi so se selili na ulice ter čakali jutra. Tudi iz Metlike, Krke, Vel. doline došla poročila javljajo o ogromni neizgovornih, ki je zadela slovensko zemljo.

Celjske novice.

(Denunciantska sodrga). Ni večje denuncijantske ali ovaduške sodrge, kakor so naši nemškutarji. Danes denuncirajo slovenske dijake, jutre kakega slovenskega uradnika, ako tudi ni nobenega povoda. Gorje pa, če se kedo Slovenec upa samo pritožiti zoper nekorektnosti kakega nemškega uradnika. Taka pritožba, naj je še tako opravičena, je koj podla denuncijacija. Znaša je interpelacija g. dr. Gregorca v zadevi denunciranja žandarjev v Vojniku, katerim se je izmišljeno očitalo hudodelstvo razžaljenja Njegovega veličanstva cesarja, ter denunciranje slovenskega prebivalstva v Vojniku, češ, da so slovano rusofili, to je, protiaavstrijskega mišljenja. Ker je g. dr. Gregorec v državnem zboru ministra vprašal, kaj misli vlada ukreniti, da se da denunciranim zadoščenje, se repenci v predzadnji „vahti“ nekdo, kateri „nekdo“ pa baje tiči v uradniški suknji, zarad tega denunciranja. No, kdo je denunciral zarad popolnoma izmišljenega hudodelstva razžaljenja Njega veličanstva cesarja c. kr. žandarje, ali dr. Gregorec, ali „Nekdo“ drugi? Kdo je denunciral Avstriji zveste Slovence iz Vojnika neavstrijskega veleizdajskega mišljenja? Ali dr. Gregorec, ali „Nekdo“ drugi. „Vahta“ kriči o „Denunciante-pack“. Kdo je torej ta Denunciante-pack? Odgovor ve lahko vsak.

(Nemško šolo v Vojniku) dovolilo je ministerstvo za uk in veronauk; pa vojniški Nemci s to pridobitvijo ne mara ne bodo nič kaj zadovoljni. Ministerstvo je namreč odločilo, da, ker Vojnik ni skoz in skoz nemški trg, ne gre, Vojnika iz sedanje slov. šole izšolati, in ga všolati v nemško šolo; kajti Slovencev se ne more siliti, da bi obiskovali nemške šole; ampak če vojniške Nemce tako srbi, naj si trg sam za se napravi še posebno nemško šolo, ter to šolo tudi sam vzdržuje; za slovensko šolo mora pa še z naprej ravno tako plačevati, kakor dozda. No, to bodo Vojničani res lahko veseli na tej pridobitvi; plačevali bodo za slovensko in nemško šolo; vže sedaj imajo 40% občinskih doklad, potem pa bodo lahko doklade kar zvišali na 100% in še se vpraša, če bode dovolj. In zakaj vse to? Zato, ker je baje v Vojniku pol duceta nemških otrok, za katere je treba peči posebno klobaso.

(Vitanjčani) dobe tudi nemško šolo, pa morajo si jo sami napraviti in sami vzdržavati; za slovensko šolo bodo pa še z naprej plačevali ravno tako, kakor dozda. Stvar je torej ravno ista kakor v Vojniku. Nemške Vitanjčane očividno denar preveč tišči.

(Okolica Lopata) se je dolgo potegovala za to, da bi se odločila od župnije sv. Jakoba v Galiciji, ter pridružila župniji celjski. Namestništvo pa tej prošnji ni ugodilo. Vaščani iz Lopate vložili so torej po dr. Ivanu Dečku v Celju rekurz na ministerstvo za uk in veronauk, in slednje je rekurzu ugodilo, ter z naredbo od 27. februarja 1895, št. 36619, dovolilo, da se z majem tekočega leta vže Lopata pridruži celjski župniji. S tem se je toraj izpolnila dolgoletna želja Lopatčanov.

(Kdor išče ta najde). Bismarck je navadno vse svoje slavnice iz Nemčije, in če jih je prišlo na stotine, ljubeznjivo pogostil pri svoji mizi, bil osebno navzoč in jih osebno razveseljeval. Ko so pa prišli pruski Štajerci po številu 60, je pa sprejel baje le dva k mizi, druge pa je pustil v vrtu ter jim ukazal dati piva in vina, katere pijače ima dovelj, kakor se je izrazil. Kako se je pokadilo tem nemškim kričačem, ne vemo. Gotovo pa je, da je Bismarck pametnejši od teh Posiliprusov in jim dal razumeti, da ne ravnajo prav, ko se šopirijo za to, kar niso. Ti romarji so pa menda čutili, če nimajo predebele kože, da jih Bismarck popolnoma prezira, kajti, če ima drugače za stotine prostora, bi bil našel že še tudi za teh 60 „neodrešencev“ kotiček, da jih osreči, ko bi mu bilo kaj do njih. Ravnanje njegovo z nemškimi Štajerci pa je bilo, kakor recimo pri nas, z delavci, ko se dokonča stavba, in postavi na streho smereka ter reče delavcem: No ga pa bomo jeden „sodček“, da bode bolje stala! To je res veselo!

(Na hvali drugih ljudij spoznava človek vrednost in vrlino svojih del.) Slovenci se srčno

veselimo velikega napredka svojega na polji dramatične in glasbene umetnosti, ki je bila pri nas žali Bog tako dolgo, cvetka zapuščena, skrita, kateri ni bilo zaščitnika, da bi jo vzel pod blago svojo skrb. Naše najnovejše napredovanje pa nas more tem bolj veseliti, ker je našlo priznanje tudi zunaj meja slovenskih, pri bratih Čehih. Naši „Teharski plemiči“ so se predstavljali dne 5. aprila v narodnem gledališču v Brnu, po trudu g. Fedyczkovskega, ki je „Teharske plemiče“ izvolil za svojo benefico. Pri ocenjevanju te naše opere in njene predstave so spominjali češki listi na dobo prvih narodnih izvornih čeških oper in na veliko navdušenost in radost, s katero so se sprejele takrat kot zvezde oznanovalke lepših dni, spominjali so, da se je pri nas sedaj tudi začela tista doba dramatičnega in glasbenega preporeka, ko nastopamo s svojimi izvornimi deli pred svet. Obče pa hvali preprostost in prisrčnost vse igre, in osobito glasbe, kateri je dični naš skladatelj vdihnil živahnost in življenje narodnega speva. „Teharski plemiči“ so pri tej predstavi vspeli do lepega vspeha o navzočnosti svojega očeta, skladatelja dr. B. Ipavica, kterega so bratje Čehi prisrčno pozdravljali in mu poklonili krasen lovorov venec s slovanskimi trakovi.

(Pri tretjem zasedanju porotnih obravnav) predsedoval bode predsednik okrožnega sodišča celjskega g. Rudolf Ulepitsch pl. Kreinfels; namestniki pa so gg. svetovalci L. Rattek, Josef Reitter, dr. E. Eminger in A. Wurmser.

(Časnikarsko tolovajstvo) se mora imenovati nesramni napad na mil. g. opata Frana Ogradija v nemškem celjskem lističu. Ti nesramni pisuni hujskajo proti mil. g. opatu, kakor da bi on zakrivil potres, ki je stresal zemljo 14. t. m. Vtikajo se v cerkvene zadeve in jih tolmačijo po svoje, samo, da bi žalili blagega gospoda. Kdor pozna teh pisunov versko prepričanje, ta ve, koliko jim je za cerkvene obrede in zakaj razburjajo in šuntajo ljudstvo. A celjsko prebivalstvo pozna te nesramneže in jih primerno obsoja. — Tudi o potresu v Celji sploh so pisali tako, da so razburili po večini vse hišne gospodarje. Kaj je treba lagati in plašiti ljudstvo ter odvracati tujce s tem, da se jim pripovedujejo strašne a neresnične stvari. Marsikateri hišnik bode imel škodo radi teh lažljivih poročil, ker se tujci ne bodo upali k nam. — V tem se vidi, kako so naklonjeni mestu in njega prebivalcem.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini). Č. g. Andrej Keček, kaplan v Hočah, je šel za provizorja v Brezje; provizor v Podsredi, č. g. Val. Vogrinec, za kaplana v Hoče. Fari v Olimljah se je č. g. Ivan Kapler odpovedal in ostane pri Sv. Križu v Mariboru.

(Iz Škofjevasi pri Vojniku) se nam poroča: Najboljši odgovor vojniškimi in celjskim nemčurkim blebetačem in njih glasilu zloglasni „vahtarici“ dala je naša občina s tem, da je občinski odbor soglasno izrekel svoje popolno zaupanje in zahvalo našim poslancem, da so izstopili iz štajerskega deželnega zbora in izrekel protest zoper gnjusno veleizdajsko bismarkovanje štajerskih pravih in po sili Nemcev. — V „vahtarici“ je čitati veliko veselje, da je obsojen „Falalajc“, ker je zložil nekaj prav slanih pesnij o naših Posiliprusih ter vrla izgledna M. Stepišnik, ker je te pesni razširjal. Pravici je dano s to obsodbo zadostilo, a drugo vprašanje je, če so s to pravdo Dremel (Ložnar), Vengust (Hrepen) „mirni mož“ Premšak in drugi v pesmi od ljudstva obsojeni, zadobili pri pošteno mislečem ljudstvu kaj več veljave. Postava je obsodila pesnika, ljudstvo pa tožnike. Bodi le pravi mož in potem ti ne bo treba pri sodnji poštenja iskati!

(Občinski odbor v Višnjivasi) sklenil je v svoji seji dne 5. aprila t. l. izreči gg. slovenskim poslancem popolno zaupanje in zahvalo, da so izstopili iz štajerskega deželnega zbora, kateri Slovincem nobene, še tako skromne pravice in zahteve noče pripoznati. Dotični sklep naznanilo je županstvo v Višnjivasi z dopisom z dne 13. aprila 1895, št. 195, našim slovenskim poslancem g. dr. Jos. Sernec-u in g. Mihael Vošnjak-u.

(V Vojniku) so tudi čutili v noči od 14. do 15. t. m. precej močen potres. Škode k sreči ni

napravil druge, kakor da je razgnal kamenite podvoje hišnih vrat na župnišču tako navskriž, da zjutraj niso mogli vrat odpreti; razrušil Iv. Žgajnarju eno steno ter napravil nekaj razpoklin na župni cerkvi. Da si so se sunki ponavljali, šli so ljudje vendar kmalo po polnoči zopet k počitku. — Odbor društva „Edinost“ sklenil je, da napravi 4. nedeljo po veliki noči v Škofjivasi svoj zbor, pri katerem bo med drugim tudi šaljiva loterija.

(Sv. Pavl pri Preboldu). Kakor se sliši, namerava tukajšnji tamburaški zbor v kratkem prirediti koncert pri g. Sadniku na savinskem mostu, v prid ubogih, kateri so po potresu v Ljubljani najbolj trpeli. Ta dobra ideja naj tudi po drugod najde dosti posnemovalcev!

(Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj) ima v nedeljo dne 28. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. J. Skaza v Velenji, svoj redni veliki zbor, sè sledečim glavnim redom: 1. pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. 6. Predavanje potovalnega učitelja gosp. J. Bele-ta. K obilni udeležbi vabi najljubljenejši odbor.

(Občinski zastop v trgu Šoštanji) je v svoji seji dne 28. marca t. l. soglasno sklenil, da se protestira zoper slavljenje Bismarcka štajerskih Nemcev. — Ob enem je tudi sklenil, da se štajerskim slovenskim deželnim poslancem izreče zaupanje in zahvala na odločnem koraku v deželnem zboru.

(Mozirje). Vsled potresa zaprla se je šola pri Novi Štifti, kakor tudi cerkve v Bočni in Radomirji v gornjegradskem okraju. Šolsko poslopje v Mozirji je tudi hudo poškodovano in ostane eden razred tako dolgo zaprt, dokler se ne dovrši vse, kar je komisija kot nujno potrebno pripoznala. Ravno tako hudo prizadeto je tudi župnišče in kaplanija. Milodari za Ljubljano se tukaj zbirajo.

(Trbovlje). V Trbovljah vstanovila se je posojilnica, ktera začne delovanje svoje 2. majnika t. l. V načelnistvo izvoljeni so sledeči gospodje: 1. Peter Erjavec, župnik, načelnik, 2. Franc Kalan, namestnik, 3. Jožef Moll, trgovec, 4. Jožef Goropevšek, posestnik, 5. Anton Volavšek, veleposestnik, 6. Franc Pollak, veleposestnik, 7. Pankrac Gregorc, kaplan, kot odborniki; 8. Anton Veternik, računski preglednik in 9. Ferdinand Roš, njegov namestnik. Za vloge plača posojilnica 4½%; od vknjiženih posojil bo tirjala 5½%, na osebni kredit bo dajala po 6%. Uradni dan je sleherni četrtek od 9—12. ure, ako pride praznik v četrtek, pa sledeči petek.

(Železnica iz Novega mesta v Brežice). Trgovinsko ministerstvo je za šest mesecev podaljšalo g. Kajetanu Fabru, lastniku rudnika, dovoljeno predkoncesijo glede nameravane normalnotirne lokalne železnice od postaje Novomesto dolenske železnice do postaje Brežice južno-železniške proge Zidanimost-Zagreb.

(Učitelji v obsegu breškega okrajnega glavarstva) imajo najslabše plače na Štajerskem. V tem okraju ni niti jedne učiteljske službe, ki bi bila v prvi, ali vsaj v drugi plačilni vrsti, marveč jih je 15 v 3. in 18 v 4. plačilni vrsti. Naj bil c. kr. deželni šolski svet toliko pravico ljuben, da pomakne vsaj nekaj učiteljskih mest tega okraja v višje plačilne razrede.

(Šolstvo). Trorazrednica pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. in enorazrednica v Žicah se boste za en razred razširili. Privatna nemška šola v Pikrah se je v javno oskrbovanje vzela (!). Za podučitelja na okoliški šoli v Celji je imenovan g. Fr. Kranjec v Hočah.

(Narodna čitalnica v Ptuj) priredi v nedeljo dne 28. aprila 1895 l. v korist revnih po potresu poškodovanih prebivalcev stolnega mesta Ljubljana, gledališko igro „Revček Andrejček“, narodna igra s petjem v 5 dejanjih „s Nullerl“, spisal K. Morre, poslovenil J. Bedének. Vstopnina: za ude ptujске čitalnice 30 kr., za neude 50 kr. za osebo. Častiti rodoljubi so naprošeni pri tej priliki nesrečnim sobratom zdatno pripomoči in pri vstopnini posebno globoko v žep segniti.

(Občinski volilci v Ljutomeru) Vsi občinski volilci v Ljutomeru vabijo se na volilni shod v nedeljo dne 28. aprila t. l. v Vavpotičevo pivarno ob 4. uri popoldne. Volilni odbor.

(Bralno društvo na Cvenu) priredi dne 5. maja veselico s tamburanjem in petjem ter gledališko igro: „Brati ne zna“. Ob enem bo se tamkaj vršil okrajni gasilski zbor.

(Tečaje za učenje trtnega cepčenja) bode imel vinarski popotni učitelj g. Matijašič na nekaterih krajih Spodnje-Štajerskega.

(Šolstvo). Podučiteljica gospica Cidrih pri Sv. Duhu v Ločah, je dobila enako službo na meščanski šoli v Ljubnem.

(Slovinci in Nemci na štajerskih srednjih šolah). Iz stališča ročne knjige je razvideti, da so imele gimnazije štajerske v letu 1893. skupaj 2129 gojencev. Od teh je bilo 1653, torej 77.6 odstotkov Nemcev in 442, ali 20.7 odstotkov Slovencev. Realke imele so skupno 725 gojencev; od teh je bilo 651, torej 89.7 odstotkov Nemcev in 24, to je 3.3 odstotkov Slovencev. Učiteljskih pripravnikov bilo je 494; od teh 198, ali 67.3 odstotkov Nemcev in 94, ali 31.6 odstotkov Slovencev. Učiteljske pripravnice za ženske imele so 160 gojenk. Od teh je bilo 155, ali 96.2 odstotkov Nemk in 4, ali 2.5 odstotka Slovenk. Tako statistika. Toda koliko Slovencev in Slovenk je pripisanih nemški narodnosti!?

(Na graški šoli za gluho otroke) štajerske je razpisanih 31 ustanov. Oglasiti se je treba do konca t. m. pri ravnateljstvu.

Druge slovenske novice.

(Deželni odbor kranjski) bode prosil cesarja, da se skliče deželni zbor v ta namen, da se posvetuje o podpori za prehudo po potresu poškodovano deželo.

(Vse ljubljanske šole) bodo radi potresa, ki še ni bil konec prejšnjega tedna popolnoma prenehal, zaprte, znabiti mesec dni. Radi poškodbe od potresa je zaprtih na Kranjskem, osobito v bližini Ljubljane veliko šol, pa še več cerkva. Služba božja se opravlja pod milim nebom in drugod.

(Nove posojilnice). Razen v Trbovljah na Štajerskem se je te dni ustanovila v Gorjah pri Bledu nova posojilnica. „Zveza slovenskih posojilnic“ namerava letos na Goriškem več posojilnic ustanoviti.

(Iz Ljubljane) se je radi potresa več rodbin začasno na Štajersko v Celje, Gradec, pa tudi na Dunaj in drugam preselilo. Škoda po potresu se ceni na milijone. Darov je došlo za nesrečno Ljubljano že blizo 100.000 gld.

(Družba sv. Cirila in Metoda) javlja slovenskemu svetu bitko svojo izgubo. Udružbenega vodstva, upokojeni mestni učitelj, g. Matej Močnik, se je po noči, 15. aprila, preselil v boljšo domovino. Pokojnik je bil od začetka v družbenem odboru. Svojim krščanstva prešinjnim, domoljubnim nadzorovanjem in svojim blagočejnim uplivom je jako veliko k tem pripomogel, da se je ves čas in med vsemi vodstvenimi udi tudi v burnih dobah ohranila neizkaljena in stroga edinost; ona edinost, ki je naši družbi najbolj utrdila med narodom tisto naklonjenost, s koje nas tako dobrotno odlikuje vse Slovenstvo širom naše domovine. — Hvaležnimi čutili do moža tako krščanskega in tako narodnega prepričanja torej izrekamo danes to željo in to prošnjo, da naj bi slovenski narod ohranil Mateja Močnika v trajnem spominu; mili Bog pa mu usodil unstran groba nebeško veselje. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Kolegijalni so učit. novomeškega okraja;) ti bodo 2. maja postavili grobna spomenika pokojnima učiteljema Vrančiču v Zagradu in Perku v Ambrusu.

(Iz Novegamesta na Dolenjskem) se nam poroča: V noči od velikonočne nedelje na ponedeljek okoli 11. ure in 25 minut čul se je tukaj jako hud potres. Iz nekaterih streh padala je opeka, pri mnogih poslopih razpokalo je zidovje, ljudje so po noči iz hiš na prosto bežali. Potres ponavljal se je po noči 7—8 krat, vendar so bili njegovi učinki manjši in se je manj čutil. Z ozirom na to, da je bil ravno pred tednom dnij tudi potres, ki pa je bil manj občuten, boji se ljudstvo, da se zna potres ponoviti in da je potem večih nesreč se bati in to vsacega jako vznemirjuje.

(Iz Novakov pri Cerknem). Dne 17. aprila. Velikonočno nedeljo zvečer ob 11 uri 15 minut je bil grozen potres. Prišel je od zahoda; spremljalo ga je votlo gromenje. Potres ponavljal se je v presledkih do 7. ure zjutraj drugega dne. Prvi sunljaj bil je najhujši, vseh sunljejev pa sem naštel krog 30! Ljudje so bežali iz hiš; duri so se same odpirale; luč je ugasnila, kokoši so padale raz ležišč. Veliko škode je pri zidiščih in cerkvi, ker so se naredile grozne razpoke. Še postelje je prebrnilo. Tako hudega potresa ne pomnijo še tukaj. Slišal sem moža, ki je rekel: „Sedaj vidim, da je res Bog!“ — Šibe potresa reši nas o Gospod! — Snega tukaj ni nič več, po Davči pa ga je še pedij. — Krave so tukaj po 70—90 gld. Par volov 220 gld. Mladi prešički se prodajajo par po 8—10 gld. — Kukavica se je glasila 12. aprila; navadno en teden prezgodaj!

(Odlikovanje). Dne 17. t. m. obiskal je presvetli vladar cesar Franc Jožef I. umetniško razstavo na Dunaji. Posebno pozornost vzbudila je podoba „Stari mlinski jez“, katero je slikal naš rojak g. profesor Josip Sturm. Slika bila je presv. vladarju tako po volji, da je drugi dan odkupil jo za se. — Gospod profesor Josip Sturm bode še mnogim v prijaznem spominu izza časa njegovega službovanja v Novem mestu. Nas veseli to odlikovanje, ker je jako častno za našega rojaka, kakor za nas Slovence.

(V Istri) se vrše zdaj prvotne volitve za deželni zbor, za hrvatsko stranko le deloma ugodno.

(Vse slovenske pokrajine) so bile več ali manj od potresa prizadete. Nesrečna Slovenija, najhujša šiba božja te je grozno zadela!

(Podporno društvo za slov. velikošolce na Dunaju) je od gosp. Fr. Dolenca, trgovca v Mariboru, kakor uže več let, tako tudi letos prejelo lepo velikonočno darilo: 151 gld., katere je nabral mej mariborskimi slovenskimi rodoljubi. Darovali so: Slavna posojilnica v Mariboru 50 gld., društveni ustanovnik in odvetnik dr. Jernej Glančnik 30 gld., velečastiti gospodje: Lorenc Herg, kanonik, stolni dekan itd. 2 gld., dr. Ivan Križanič, kanonik itd. 3 gld., Jak. Fil. Bohinc, kanonik, stolni župnik itd. 2 gld., dr. Karol Hribovšek, ravnatelj duh. semenišča itd. 1 gld., dr. Jožef Pajek, kanonik itd. 2 gld., dr. Ivan Mlakar, prof. bogoslovja itd. 2 gld., Jos. Zidanšek, prof. bogoslovja 2 gld., dr. Anton Medved, c. kr. prof. 2 gld., Ludovik Hudovernik, stolni vikar 2 gld., Matej Strakl, korvikar 1 gld., Alojzij Meško, prof. bogoslovja 1 gld., dr. Martin Matek, prof. bogoslovja 1 gld., Jakob Kavčič, stolni kaplan, prof. veronauka 1 gld., Franc Simonič, stolni vikar 2 gld., Franc Korošec, prefekt 1 gld., Franc Brelih, prof. verozakona 1 gld., Alojzij Haubereich, rač. revident 1 gld., Alojzij Zver, duhovnik v c. kr. kaznilnici 1 gld., Jakob Tajek, kaplan 1 gld. Nadalje so darovali sledeči gospodje: dr. Ferd. Dominkuš, odvetnik 5 gld., Jos. Rapoc, posestnik 1 gld., Blaž Matek, c. kr. profesor 1 gld., Ivan Belé, pot. učitelj 1 gld., dr. J. Schmirmaul, zdravnik 5 gld., Jos. Žitek, c. kr. profesor v p. 1 gld., dr. J. Terč, zdravnik 1 gld., Fr. Kolasek, trgovec 1 gld., Jožef Melzer, 1 gld., Ivan Koprivnik 1 gld., Henrik Schreiner, ravnatelj učiteljišču 3 gld., Filip Kermek, c. in kr. stotnik avditor in c. kr. sodniški pristav 1 gld., M. J. Nerat, nadučitelj in urednik „Popotnika“ 1 gld., dr. Janko Bezjak, c. kr. profesor 1 gld., Pavel Simon, knjigovodja 1 gld., Janez Majciger, c. kr. profesor 1 gld., Franc Pavlič, c. kr. poštni kont. 1 gld., dr. Fr. Radey c. kr. notar 1 gld., B. Jentl, prokurist 2 gld., Silv. Fontana, trgovec 1 gld., Alojzij Rakovec, železn. uradnik 1 gld., Jože Perko, železn. uradnik 1 gld., Simon Goričnik, c. kr. fin. svetnik 1 gld., M. Berdajs, trgovec 1 gld., Franc Hočevnar, vinski trgovec 1 gld., V. König, lekarničar 2 gld., dr. Fr. Vovšek, c. kr. dež. sod. svetnik in društveni ustanovnik 1 gld., France Dolenc, trgovec 2 gld., vsi v Mariboru. Iskrena hvala vsem imenovanim blagim prijateljem revnih slovenskih visokošolcev na Dunaju. Tako plemenito rodoljubje se ne da dovolj lepo opisati. Dal Bog, da bi ta vzgled našel mnogo posnemovalcev, posebno v nekem mestu, kjer upravljata dva narodna zavoda z milijoni slovenskega kapitala, a za revne dijake se še nista blagovolila spomniti, akoravno društvo uže več let podpira celó revne

dijake iz tega okraja! Daljne darove prejema g. dr. Anton Primožič, c. kr. profesor na Dunaju, IX. Währingerstrasse, 61, kot namestnik I. blagajnika vč. g. dr. Fr. Sedeja, ki je za nekaj časa na potovanju. J. Pukl.

(Iz Brna) se nam poroča: Zvečer 17. t. m. ob 9. uri razstrelila se je bomba v veži palače barona Pražak; katera pa, na srečo prebivalcev palače, ni povzročila namenjene škode. Bombo so najbrže, kakor se med ljudstvom govori, položili delavci, katerim se ni dovolilo v od delalcev zahtevanih palačah („Besedni dom“ in „Deutsches Haus“) zborovati. „Besedni dom“ je delalcem palačo za zborovanje prepustil ali pod raznoterimi pogoji, katerih bi delalci pri zborovanju ne smeli prekoračiti. Delalci pa pogojev niso hoteli sprejeti in tako je zborovanje v „Besednem domu“ izostalo. Ker pa v palači barona Pražak-a več obitelji stanuje, se takoj ne ve, komu je bila bomba namenjena. Od zločincev še do zdaj ni sluha ne duha.

Druge avstrijske novice.

(Presvitli cesar) potoval bode meseca maja v Pulj in pri tej priliki obiskal nesrečno Ljubljano, za katero je bil prvi podaril 15.000 gld.

(Državni zbor) se je 23. t. m. zopet sešel, na stranke je tako razcepljen, kakor še malokdaj. Slovenski poslanci bodo predlagali potrebne velike državne podpore za Ljubljano in vse po potresu prizadete kraje, osobito na Kranjskem.

(Slovenščina na srednjih šolah) Iz verdostojnega vira se javlja, da namerava naučno ministerstvo, s prihodnjim šolskim letom, na štajerskih srednjih šolah uvesti obligatorno učenje obeh deželnonavadnih jezikov.

(Preradovičev spomenik v Zagrebu). Intendant zagrebškega gledališča dr. St. pl. Miletić, ki je na svoje stroške dal postaviti spomenik Preradovičev in ga poklonil mestu, izrekel je željo, da se ta spominek odkrije še pred koncem letošnje gledališke sezone. Zato se bode začelo koj po Veliki noči s potrebnimi deli, da se zgotove nasadi okolu že postavljenega spomenika za kemiškim laboratorijem. Spomenik se bode potem takoj odkril, vendar še ni določen dan.

(Košutov sin) je izvoljen v ogerski državni zbor. — Kaj bo, če bode postopal po vzgledu svojega očeta, in če mu bodo drugi poslanci sledili??!

Ogled po širnem svetu.

(Pri Rimu) se je zemlja odprla, in iz odprtine teče žveplena voda. To so nasledki potresa, ki je bil tudi v gornji Italiji tako močan, da se več prebivalstva izseljuje na Tirolsko, osobito v meranske toplice. Potres je bil tudi v Siciliji, v Belgiji, na Dunaju in drugod.

(Nemški državni zbor) baje ne bode sprejel postave zoper tako zvane prekucuhe.

(Bismarck je štajerske Prusake), ki so se mu bili o Veliki noči poklonili, hudo okregal, rekoč naj v miru in složnosti žive z miroljubnimi Slovenci in naj bodo zvesti svojemu cesarju, ki itak Nemcem le dobro želi, vsaj je uradništvo in vojaštvo nemško v Avstriji.

(Japonci in Kitajci) so mir sklenili; Koreja postane samostojna, Japonci, obdrže pribojevano ozemlje in dobé od Kitajcev 100 milijonov telov vojne odškodnine.

Dopisi.

Iz Ponikve. Včakali smo veseli dan vstajenja Gospodovega. Resne in žalobne postne čase zamenili so veselejši, hkrati, ker se javlja tudi vesela pomlad, oživljajoča sedaj še spečo naravo.

V očigled tega novega življenja in vstvarjenja sem se namenil poročati Vašemu listu, č. g. urednik, o našem socijalnem življenju, ki je žal le preveč podobno resnemu postu in mrzlej zimi.

Navdaja me misel, da se zbude morda tudi v narodnem oziru speči in nekako otrpli Ponkvljani.

Dosti imam na srcu, kar bi rad povedal. Toda za danes hočem samo potipati. Če se le

ne bode ganilo, potem utegnem dregniti in tako naprej.

Čitatelji „Domovine“ se še menda spominjajo na naše „nekdanje“ bralno društvo. Tri leta je od tega, ko se je ustanovilo. Obetal se je marsikaj. Žal, obljube so ostale le obljube.

Tega pa je kriva deloma mlačnost, nesamostalnost z jedne strani, z druge pa ona nestrpnost, katero so skušali z gotove strani vsiliti tja, kamor je je najmanj potreba.

Tako sta si nasprotovali dve stranki, v začetku prikrito, pozneje pa javno. Konec koncu pa je bil, da je ponehalo društvo kar tako ter životarilo še nekaj časa, dokler ni trudno in zapuščeno zaspalo.

Ravno to društvo je pa dokaz, da ne sme in ne more biti ognjišče domačih razprtij.

Sedanjemu času, vstajenju Gospodovemu, primerno bi bilo, Ponkvljani, da vzbudite in oživite svoje bralno društvo.

Ž njim boste pokazali, da nočete zaostati za drugimi, da vam je mar do omike svojih ožjih rojakov, kakor vsega slovenskega rodu.

Kot z oljske gore se je vzdignil Gospod v nadzemeljske jasne višave. Povzdigniti mora se krepki naš rod v višave moči in pa slave!

Tako poje naš pesnik o vel. noči, tako pa storite tudi vi, če se hočete imenovati rojake slavnega svojega Slomškega.

Ker že govorim o društvu, naj še omenim „Podružnice sv. Cirila in Metoda“. Le-ta živi samo imenoma. Vzrokov zato ne bom posebej navajal, katere sem jih povedal o bralnem društvu, ti veljajo do pičice o podružnici. Samo žalostno je videti tako malomarnost. Glejte druge podružnice! Razmere so jim iste, če ne še neugodnejše.

Kjer ste za vetrom, tam ste narodni, pa še takrat le izjemoma. Ljubljani „tajč“ vam še vedno roji po glavah.

Naposled mi še dovolite spregovoriti in opomniti na zastareli nemški poštni pečat.

Kako dolgo ga še hočete trpeti med seboj. Da vas je slavni Kocen postavil med Jokeljne, potem bi že še bilo.

Tako pa je neumnost. Drugod se tudi v tem oziru že dani. Okoli in okoli lahko vidite in slišite, s kako vnemo da delajo in se trudijo za narodne svetinje in pravice.

Le Ponikva naj zaostane? ne, ne in zopet ne.

Uverjen sem, da ste mojih mislij, da se hočete oprati tega madeža in z drugimi vred pretečo nam nevarnost odbiti.

Torej Ponkvljani:
Brodarjem pomoči nesimo,
Naš čolnič pogube otmimo.

Dokler se zopet ne vidimo, priporočam vam svoje opazke v resni pretres. vaš
Ponkvljan.

Št. Vid niže Ptuja. Ako jo kreneš iz starodavnega Ptuja proti jugu na cesti ob Dravi, prideš v jedni uri hoda v Št. Vid. Kraj je v dokaj prijetni legi, na robu ptujskega polja, za hrbtom ga pa stražijo holožki griči. Izključno nemški napisi v vasi pričajo, da so prebivalci „pristni“ Germani. Toda ne bilo bi mi treba v krajevni kroniki iskati, ko bi hotel vsakemu posebej dokazati, da je slovenskega pokoljenja. Da pa ima vas vunajno nemški obraz, to je zasluga neomejenega vladarja občine, branjevca, kojega oče je s krošnjo na hrbtu primahal v ta kraj, sè slovenskimi denarji obogatel. Če pravim s krošnjo, ve vsak, da je bil potomec tistih slavnih frankovskih jetnikov, ki so jih Ortenburžani naselili na Kranjskem, in ki danes ponosni na svoje prednike povsod, kamor so se razkropili, delajo nemško propagando. Toda pustimo ga, naj se bogati z našimi denarji, saj v zahvalo glasno v svet trobenta: Mi smo Nemci! — Če si pa prijatelj pravljici, ali če si se obče kedaj za njo zanimal, gotovo se spominjaš mesta Abdera. Ker vemo, da so prebivalci tega mesta imeli vsak posebej malo možgan, pa vendar veliko domišljije in danes tega po strokovnjaških preiskavah ne smemo več združiti, pridemo v zadrego spominjši se takih pravljic in to tem bolj, kolikor bolj smo preverjeni o koristi jasnih predstav. Dobro došlega imenoval bo torej vsakdo istega, kateri nam označi kraj, ki še nam zamore danes s svojimi prebivalci živo podobo mnogo

proslavljenih Abderitov nadomestovati. Naša vas se samo v tem razločuje od imenovanega mesta, da še ni nobenega Protagora rodila, in da tega velikana namešča z možem, z branjevcem, ki si bo le s hujskanjem proti javno nastavljenim organom postavil trajen spomenik v vaški kroniki.

Iz Toplic pri Novem mestu se nam z dné 15. t. m. poroča: Na Veliki petek popoldne ob 2. uri nastal je v leseni kajži pri Vidič-evih ogenj, unel se je dimnik, ker je veter na vse strani pihal, razširil se je ogenj bliskoma po vsej vasi. V nekoliko minutah gorelo je nad 20 poslopij. Kjer so ljudje v pravem času priskočili kahi hiši na pomoč in jo od začetkoma neprenehoma varovali, z vodo polivali in pazili, da se ni vnela, tam so jo zamogli rešiti; drugače pa je bilo tam, kjer je bil neznosen dim in vročina, pomanjkanje gasilcev je bilo itak, tam je zgorelo vse. Okoli 4. ure popoldne došla je požarna bramba iz Novegamesta na pomoč. Akoravno je bilo samo 7 mož in so imeli le jedno brizgalnico, vendar storili so tako mnogo, da smo jim Topličanji hvaležni. Bližnji sosede posebno iz Kočevskega pomagali so pridno gasiti, pohištvo iz hiš odnašati in živino iz hlevov izganjati — tako, da so nam i ti prav mnogo storili. Iz Soteske prišli so knezovi uradniki z delavci na pomoč in se posebno trudili, da so grad in njegovo hišo ubranili pred ognjem. Tej skupni delavnosti je pripisovati, da so pri Šušteršiču ustavili ogenj, da se ni proti lesenim hišam naprej razširil, da so knezov grad in ž njim vred cerkev, župnišče in druge hiše okoli gradu pred pokončanjem obvarovali.

Toliko bolj so trpeli oni gospodarji, kjer jim niso mogli ognja nikakor ustaviti, tako posebno pri Kulavci, Sitarji, Strniši, Zupancu, Oblaku, Koračiču, Milicu in pri Šušteršiču, kateri ima sam nad 13.000 gld. škode. Tam je pogorelo vse do tal. Vse blago, kar so ga raznesli iz gorečih hiš, leži deloma raztreseno po polji, ali pa so ga brezvestni ljudje — pokradli. In škoda po taci pomagačih — tatovih pouzročena, je baš prav velika, na več tisoč goldinarjev se ceni.

Do 11. ure po noči gorelo je neprenehoma; tedaj še le zamogel se je ogenj omejiti in se ni bilo daljnih žrtev bati. Bilo je pa tudi skrajni čas. Vsi gasilci bili so od neprestanega dela, od silne vročine, od neznosnega dima popolnoma upehani in za vsako daljno pomoč nesposobni.

Požar bil je silen, 24 hiš in 27 gospodarskih poslopij je uničil. Škoda se ceni na 100.000 gld. Prizor pogorišča je neizmerno žalosten! — Gole očrnele stene stoje tam, kjer so bile popred prijazne hiše in do tal uničena so gospodarska poslopja, samo črni kupi oglja in pepela so na njih mestu. Prizadeti pogorelci so toliko bolj obžalovanja vredni, ker bi se imela s 1. majem otvoriti topliška sezona njih glavni vir dohodkov — in pa obdelovanje posestva, koje je huda zima zakasnila — bode moralo zaostati, ker bodo s postavljanjem hiš in gospodarskih poslopij imeli zadosti dela.

Da se nesrečnim pogorelcem pomaga, je pač ne le naša dolžnost; z ozirom na to, da bi se jim pa toliko dalo, da bodo zamogli svoje hiše na novo postaviti, je mogoče le deželi, državi in pa podpori, ki naj bi jej dovolila slav. kranjska hranilnica — in da ne bodo ti gotovo svojo zdatno podporo odrekli, je jasni dokaz to, da je bil včeraj prišel sem sam visokorodni gospod deželni predsednik baron Hein. Do vseh slovenskih rojakov obračamo se pa s prisrčno prošnjo, da i oni blagovolé odpreti svoje radodarne roke in ubogim pogorelcem priti na pomoč!

Narodno-gospodarske novice.

Žatec na Češkem.

Žatec! Kdo v Savinjski dolini pač ne pozna tega imenitnega, za spodnje-štajerske hmeljarje prevažnega imena? Saj se vendar od avgusta do decembra, in sploh dokler je še količkaj hmelja v rokah pridnih slovenskih hmeljarjev, vsak dan sto in stokrat imenuje. Ker se je pa „hmeljarski hrušč“ za lansko letino že skoraj popolno polegel, naj nam bo toraj ob koncu se

zone dovoljeno o hmelju in o Žatecu spregovoriti nekaj besedic.

Žatec je središče vsega avstrijskega hmeljarstva, pač smelo rečemo, da ni v Evropi pivovarne, ki bi ne bila s tem imenitnim trgovskim mestom v kupčijski zvezi, in tudi onkraj morja je Žatec dobro znan. Od tukaj se ne speča vsako leto samo okoli sto tisoč centov slovečega češkega (žateškega in avškega) blaga, ampak tudi skoraj ves gališki, štajerski, avstrijski in ogerski pridelek in ogromne množine, ki dojdejo iz Nemčije, Rusije, Francije, Anglije itd. Omeniti moram, da je tukaj nekaj čez sto velikih hmeljskih trgovin, ki pa so večidel v židovskih rokah; slovanski tvrdki ste žalibog samo dve in še ti ste mali, ker se pri pritisku tolikih nasprotnikov ne morete prav razviti.

Da pa Žatec slovi tako daleč po svetu, ni zasluga trgovcev, ampak čeških kmetovalcev, ki že več sto let tako fino robo prideljujejo, da se ž njo pač nobena druga meriti ne more. Res je, da sta na Češkem, posebno okoli Žateca, zemlja in podnebje za hmeljerejo tako ugodna, kakor malokje, vendar je razumno obdelovanje hmeljišč vedno glavna stvar. — Ker so te vrste za štajerske hmeljarje namenjene, naj mimogredé le to omenimo, da je na Štajerskem že pri obiranju velika napaka. Dokler ne bo vsak posamezen hmeljar strogo na to gledal, da mu obiralci vestno in dobro delajo, bo cena štajerskemu hmelju primerno slaba in pridelek si bo na hmeljskih trgih (v Žatecu, Norimbergu, Londonu itd) le težko pridobil dober glas. — Na Češkem obstoji mnogo hmeljarskih društev, ki neprenehoma svoje ude o pridelovanju in prodaji hmelja podučujejo in jih v raznih vprašanih podpirajo. Ker bi radi prijazne čitatelje z nekimi starimi žateškimi navadami seznanili, naj posebno ono društvo omenimo, ki bi se po našem blizu „Društvo žateških pridelovalcev hmelja in zelenjav“ imenovalo. (Saazer Hopfen- und Grünzeugpflanzerverein). Razun hmelja se tukaj prideljuje namreč tudi mnogo zelenjave, med katero so žateške kumare posebno imenitne. To društvo prireja svojim članom že od starodavnih časov vsako leto tudi dve lepi veselici in sicer prvo o pustnem času in drugo meseca septembra, predno se obiranje konča. Kakor je pustni čas le bolj čas burk in zabave, tako je tudi ta prva veselica le bolj veselega in pustnega značaja in se zove „ples za kumare“ (Gurkenball). Veselični prostori so kolikor mogoče z zelenjem okrašeni in v sredi ali na drugem pripravnem prostoru dvorane je postavljen krasen prestol za „kralja kumar“ (Gurkenkönig). Veselica se otvori s plesom, ki traja navadno celo noč, najmanj pa do polnoči, kajti v tem ko je ura dvanajst odbila, se zasliši od zunaj godba, vrata se odpro in kralj se prikaže z dolgo vrsto svojega spremstva. Naprej korakajo godeci v svojih starodavnih nošah, za njimi več belo oblečenih deklet, ki nosijo kraljevo krono, žezlo in druge dragocenosti, potem pa ministri in dvorniki s kraljem, in zadej ljudstvo z raznim poljskim orodjem, in s koši na hrbtu, ki so napolnjeni s peso, repo, krompirjem, čebulo, česnom itd. Da taka procesija mnogo smeha in živahnosti prouzroči, ni treba posebej omenjati. Ta vrsta gre dva- do trikrat v krogu po dvorani in se ustavi nazadnje pri krasnem prestolu, katerega mogočni „kralj kumar in rudeče pese“ ponosno zasede. Na stopnice se postavijo ministri in dvorniki, ki pripoznajo novega kralja, mu prisežejo zvestobo, mu krasno čebulnato krono posade na glavo, dadó v roke velikansko državno žezlo, ki je s česnom in drobnim krompirjem umetno okinčano, in mu tako za eno leto gospodstvo čez vse poljedelstvo, posebno pa čez kumare, izročé. Nato novi kralj obljubi, da bo dober gospod, da bo razširjal hmeljarstvo in pridelovanje zelenjav, da bo branil svoje podložne proti hudemu vremenu, tatovom in poljskemu mrčesu, da bo za dobro seme skrbel itd. itd. Potem imenuje kneza Solncežarja svojim svetovalcem, grofa Dežinirja in barona Gorkoslava svojim ministrom itd. Ko še ljudstvo svojemu novemu kralju na zdravje napije, je slovesno kronanje končano, godba zadoni, kralj vstane in gre zopet z vsem svojim spremstvom dva- do trikrat v krogu po dvorani in cela vrsta zopet odide, kakor je prišla.

Veliko bolj resen obraz ima druga veselica, takozvana „letinska slovesnost“, (Erntefest), ki ima bolj podučljiv pomen, in se zvoli za njo navadno nedelja. Popoldne ob 2. ali 3. uri se prikaže na glavnem trgu veliki, krasno okinčan voz, na kojem je velikanski ovenčan sod in na sodu sedi kralj piva „Gambrinus“ v svojem veličanstvu. Vpreženo je seveda po več parov konj. Pred vozom korakajo godeci, za vozom pa dolga vrsta belo oblečenih deklet, hmeljskih delavcev itd. Ta spreved se pomiče po mestu po vseh glavnih ulicah in se ustavi nazadnje v za to določenemu vrtu, kjer se nahaja majhno hmeljišče. Tukaj podučuje Gambrinus s svojimi dvorniki o hmeljerji in dekleta pa hmelj oberajo. Potem zapoje nekaj pesmic in začne se splošna zabava, ki traja pozno v noč.

Ker smo zgoraj o obiranju hmelja govorili, naj še tretjo navado žateških hmeljarjev opišemo, ki ima očitno le namen, delavce, posebno pa obiralce k vestnemu in dobremu delu spodbujati. Ta navada ima nekoliko takšno lice, kakor pri slovenskih kopačih, mlatičih in ženicah takozvani „likof“. Kadar namreč obiralci svoje delo dokončajo, spletejo iz hmelja lepi venec (Hopfenkranz), kojega med godbo ali petjem peljajo ali nesejo svojemu gospodarju v stanovanje. Gospodar pohvali ali pograja delavce, kakor so si ravno zaslužili in če je ž njimi posebno zadovoljen, jim priredi malo domačo veselico ali pa jih še tudi primerno obdari. Iz tega sledi, da se delavci gotovo potrudijo, da je gospodar ž njimi v vsakem obziru zadovoljen, kar gotovo celemu hmeljarstvu mnogo koristi.

Pisatelj teh vrstic, ki se je popisane osebno udeležil, je hotel s tem popisom le nekoliko pokazati, kako češki kmetovalci tudi v agrarnih vprašanih eden drugemu podpirajo, podučujejo in za dobro in lepo navdušujejo in je toraj vredno, da brate Čehe tudi v tem obziru posnemamo. —k.

Književnost.

(Zakaj? — Zato! Zbirka pravljic, pripovedk in legend za šolo in dom. Nabral in izdal Anton Brezovnik, učitelj. V Ljubljani 1894. Založil Janez Giontini. 101 str. male 8°. Cena 30 kr. Vsekakor originalna je misel, združiti bajke, pravljice, pripovedke in legende, izvirne in prevedene, sicer nam že večinoma znane, nabrane iz raznih knjig in listov, pod skupnim zaglavjem, s stereotipnim vprašanjem: Zakaj? („Zakaj je Bog psa ustvaril?“; „Zakaj ima osel križ na hrbtu?“ itd.) Ta, rekli smo, originalni način združenja raznoličnih pripovedk pod skupnim geslom nas spominja nekoliko — si parva licet componere magnis — na Ovidijeve „metamorfoze“. Nabrano gradivo je razvrstil g. Brezovnik tako-le: „Iz živalstva“. — „Iz rastlinstva“. — „Iz zgodovine“. — „Iz zgodovine svetnikov“. — „Razno“. — G. nabiratelju je bilo do tega, da spravi kar največ gradiva pod omenjeno geslo. Knjižnica je navstala kakor pripoveduje g. nabiratelj sam v „predgovoru“, iz šolske prakse, iz „njegovih pripravljevalnih zvezkov“ in bo zopet hodila v prilog zlasti šoli in šolnikom.

(Knjižnica za mladino). Kakor je že omenjenim čitateljem „Domovine“ znano, je začela letos „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ izdajati knjižnico za mladino. Dozdaj so izišle tri knjige. V prvi se nahaja povest: „Dva brata“ in „Milosrdna Zorana“. Ti dve povesti so mično pisani in ste pripravni obuditi v nežnem srcu mladine ljubezen do pridnosti, ubogljivosti, rednosti in usmiljenosti ter utrditi mržnjo do lenosti, neubogljivosti, nerednosti, razposajenosti itd. Iz teh se uči mladina v živem primeru spoznavati resnice četrte božje zapovedi, ki pravi: „Spoštuj očeta in mater, da bodeš dolgo živel in ti bode dobro na zemlji!“ da je resničen pregovor: „Kdor ne uboga, ga tepe nadloga“ in pa lepota in čednost usmiljenega srca. Povest „Milosrdna Zorana“ kliče našej mladini: „Bodi usmiljen!“ V drugej knjigi se nahaja povest: „Veselje in žalost“, ki uči mladino iskati svojo srečo v delavnosti, a ne v bogastvu, da se moramo v življenju zanašati na lastno pridnost na podlagi zaupanja v Boga. Prebravši to povest smemo vsklikniti: „Res, v delu je blagor!“ To

povest je poslovenil g. Janko Leban, nadučitelj v Begunjah. V tretjej knjigi nam podaja dični pesnik slovenski g. A. Funtek, glavni učitelj in profesor v Ljubljani svoje lepe pesmi: „Izza mladih dni“. Stariši in drugi odrasli! Berite te pesmi, da se zamaknete v svoja otroška leta, ki so bila gotovo najsrečnejši čas vašega življenja. Čitajte njih, da si s spominom na srečne otroške dneve osladite v krogu svojih malih trudapolne dneve sedanjih let! Otroci! Tudi vi jih pridno čitajte! Tako mično zna za vas peti in pisati le gospod učitelj, ki je mnogo let živel in vam posvetil vso svojo delavnost, ki je pred več leti spisal za vas dve lepi knjižici: „Prizori iz otroškega življenja“ in „Zabavišče slovenskim otrokom“. Učiteljstvo slovensko, duhovništvo, krajni šolski sveti itd.! Naj ne manjka v vaših šolah in farah „Knjižnice za mladino“, a tudi premožnejšim gospodarjem kličemo: „Naročite si „Knjižnico za mladino“, ž njo darujete svojim milim drag zaklad, katerega vam ne sné rjá in ga ne ukrade tat!“ Vsak mesec izide jedna trdo vezana knjižica. Naročnina, t. j. 1 gl. 80 kr. za celo leto, je pošiljati g. A. Gabrščeku, tiskarju v Gorici na Primorskem. — Četrta knjižica izide koncem meseca malega travna.

Darovi za ponesrečence po potresu v Ljubljani. Posojilnica v Celju“ dovolila in poslala je za ponesrečence v Ljubljani znesek 250 gl. Rado bi se sicer več poslalo, pa posojilnica ima z ozirom na stavbo „Narodnega doma“ ravno sedaj velike stroške. — Priporočila se tudi ostalim posojilnicam, da iz svojih tekočih dohodkov namenijo v olajšanje vsled potresa nastale bede v Ljubljani primerne zneske. Mozirje. Tukajšno županstvo obrnilo se je dne 20. aprila do trških prebivalcev s posebnim razglasom, v katerem jih pozivlja, da zbirajo milodare za ponesrečene brate in sestre v Ljubljani. Gospodar Anica Goričar, ki je takoj začela po trgu prostovoljne darove nabirati, nabrala je še tisti dan 64 gl., ki so se nemudoma odposlali mestnemu magistratu v Ljubljani. Darovali so pa: Jožef Žehel, župnik 7 gl., Anton Goričar, c. kr. poštar 5 gl., Franc Praprotnik, nadučitelj 5 gl., Antonija Florijanšič 2 gl., Ivan Medvedšek, kaplan 3 gl., Marija Deleja 2 gl., Anton Berger 1 gl., Leopold Vukič 1 gl., Anton Elender 1 gl., Ivan Urek, vodja orož. post. 1 gl., I. Klobučar, trgovec 1 gl., Alojz Goričar 2 gl., Jožef Pirš 2 gl., Ivan Tribuč 2 gl., Roza Tribuč 2 gl., Fr. Goričar 1 gl., Leopold Goričar 2 gl., Helena Goričar 1 gl., Del Negro 1 gl., Ivan Konečnik 1 gl., Ivan Lipold 1 gl., Marija Kos 1 gl., Matilda Tribuč 1 gl., Jozefina Elender 1 gl., Ivan Dreó 50 kr., Zeliska 50 kr., Blaž Pucer 90 kr., Usar 50 kr., J. Veit 40 kr., J. Lehki 50 kr., J. Klemenar 70 kr., M. Hicelberger 40 kr., J. Blaž 50 kr., L. Plaper 50 kr., A. Mlinar 50 kr., J. Tratinik 50 kr., Slavič 50 kr., J. Brezovnik 50 kr., Cesar 50 kr., Fr. Žuža 50 kr., Matilda Žuža 50 kr., Prislán 50 kr. Drugi so podarili zneske od 5—30 kr. Vsem tem so izreka za darovane doneske najtoplejša zahvala. Plačilo za to prejeti bodo pri Bogu, ki je dejal: „Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe“. Tistim pa, ki o tej zapovedi čisto nič nočejo slišati, pa naj Bog odpusti.

Razpis častnih nagrad.

Od več strani se je v novejšem času izrazila želja, naj bi Matica močnejše gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji ustreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Slovenska Matica“ po določilih „Jurčič-Tomšičeve ustanove“ 200 goldinarjev častne nagrade izvorni povesti slovenski, obsezajoči najmanj 10 tiskovnih pól. Ko bi pa ne došla nobena takšna povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 goldinarjev, tudi dvema izvirnima povestima, obsezajočima najmanj po 5 tiskovnih pól, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini zadostujejo umetniškemu zakonu pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom „Slovenske Matice“ posebej. Pisatelji, katerim se prisodijo častne nagrade, prejmo vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, katere plačuje „Slovenska Matica“ vsled § 12. svojega pravičnega reda po 25—40 gl. za tiskovno pól. Rokopise je brez pisateljevega imena pošiljati odboru „Slovenske Matice“ do 1. septembra 1895. leta. Pisateljevo ime je pridejati rokopisu zapечатeno in opremljeno z dotičnim geslom. Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki večini Matičnih udov ter jim v roke podati lepo zabavno knjigo, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji primerno odzovejo njegovemu pozivu.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1895.

Fr. Levec,
predsednik.

E. Lah,
tajnik.

St. 10656.

Razglas.

Za delavce: težake, tesarje in sidarje ter voznike z vpreženimi vozmi je v Ljubljani obilo trajnega zaslužka.

Zato se pozivljejo, da pridejo semkaj in se oglase pri podpisanem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, 21. dan aprila 1895. (76) 1—1 župan.

Ponudba.

V nekem trgu v Savinski dolini, se daje velika gostilna, preskrbljena s sobami za tujece, hlevi za živino, i. t. d. v najem. Po želji se doda tudi nekaj zemljišča. Več se izve pri upravnistvu tega lista proti priloženi poštni znamki. (74) 1-1

Trgovec v Mozirji v hiši gospe L. Štuller, kateri je 15. kimovca (septembra) pretečenega leta svojo prodajalnico z najnovejšim in lepim blagom založil, je zavoljo premalih prodajalnih prostorov, primoran privediti razprodajo zimskega in poletnega manufakturnega blaga, ktera se 1. majnika t. l. prične in meseca 1. rožnika (junija) t. l. konča. Vljudno se vabijo k tej razprodaji prebivalci trga, bližnji in daljni stanovalci ter zagotovim vsakterega, da bode s kupovanjem tega blaga izvrstno zadovoljen in po zelo znižani ceni postrežen. Nadalje tudi opomnim, ker prodajalnica še le malo časa obstoji in je bila s prav dobrim blagom založena se zavoljo tega ne bo nič starega in preležanega blaga dobiti zamoglo. (72) 1-1

Leopold Vukič.

Proda se

vrlo dobro ohranjeno, malo rabljeno, naravnost iz Angleške dobljeno nizko kolo „Safety“ s polnimi kaučuk obroči iz najfinejšega angleškega jekla, kje, pove uredništvo „Domovine“.

Razprodaja

vsakovrstnega oblačilnega blaga za moške in ženske obleke po zelo znižanih cenah

Anton Mlinerič,
Celje v Hummerjevi hiši

(73) 3-1

Hiša za trgovino

primerna se odda v najem ali pa proda. Več se poizve pri Fr. Podgorščaku na Ponkvi ob j. ž. — Narodni trgovci, kateri bodo tukajšnje prebivalce podpirali, imajo prednost. (162) 2-2

Hiša

v lepem kraju kozjanskega okraja, blizu župnijske cerkve in šole z gospodarstv. poslopjem; rodovitne njive in travniki, mnogo sadnega drevja in lep gozd in rodovit vinograd (obsega skupaj okolu 25 oral) se takoj po ceni proda. Vse drugo pove uredništvo „Domovine“. (71) 3-1

Narodna trdka	V. Valovšek, trgovina s hmeljem, Žatec, Češko.	Točna in solidna posrežba.
	P. n. gospodom hmeljarjem na Spod. Štajerskem priporočam popolno zdrave, zanesljive hmeljske sadeže naravnost iz hmeljišč v Žatecu, Avši itd. itd. S spoštovanjem V. Valovšek, posredovalna trgovina z vsakovrstnim hmeljem. (75) 2-1	
= Dopisuje se v vseh navadnih jezikih. =		

Učenec

iz dobre hiše in primerno šolsko izobražbo, 14 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga L. Schwentner-ja na Vranskem. (67) 2-2

Sadna drevesca,

kakor jabolka naj-
žlahnejše pasme,
dobro vkoreninjena, prodaja **Jakob Janič** v
Freienberg (Kristinenhof), pošta Celje, po 20 do
30 kr. komad. (49) 3-3

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in za poskušanja

IG. HELLER, DUNAJ
K. Praterstr. Nr. 43.
Bogate ilustrirani katalogi obvezni v slovenskem in nemškem jeziku na obdobje taboj zastav.
Preprijetost v liho.

(48) 20-3

Društvena tiskarna Dragotina Hribarja v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom, in sl. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah.

Izdeluje knjige, brošurice, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vožne listke, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade, itd., itd. Vedno v zalogi so obrazci za posojilnice, sodnije, občine, šole i. t. d.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in člane.

Razne priporočila vredne knjige:

Zbirka domačih zdravil, s poljudnim opisom človeškega telesa. Cena 40 kr. — Nova pesmarica. Zbirka najbolj znanih slovenskih in slovanskih pesmi. Mehko vezana 80 kr.; eleg. vezana 1 gld. 20 kr. — Srbske narodne pesmi. Sestavil J. Mohorčič. Cena 20 kr. Obrtno spisje. Nauk o dopisovanju in poslovanju. Spisal A. Funtek. Cena 60 kr. — Obrtno knjigovodstvo, s kratkim poukom o menicah, spisal dr. Tomo Romih. Cena 80 kr. — Občinski red. Zbirka zakonov, zadevajajočih posle občinskega področja, spisal dr. Iv. Dečko, I. zv. Mehko vezan 1 gld. 80 kr., trdo vezan 2 gld. 20 kr. — Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Teharčanov. Cena 40 kr. — Luči, spisal Anton Funtek. Cena 70 kr. — Kateri bo? Prizor iz domačega življenja, gledališka igra. Cena 15 kr. — Kmetijsko gospodarstvo, spisal V. Rohrman. Cena 50 kr. — Vošnjak. Zbrani spisi 50 kr. — P. Pajkove, Zbrani spisi, I. zv., mehko vezan 1 gld., elegantno vezan 1 gld. 50 kr. — Trtna uš in trtoreja, spisal I. Bele, 40 kr. — Zabavnik, spisal A. Brezovnik. Cena 70 kr.

Knjižgoveznica

vsprejema vsakovrstna knjigoveška in galanterijska dela, priprosta kakor tudi najfinejša, ter je izvršuje kar najhitreje, ukusno in cenó.

Franc Čuden

urar

v Ljubljani

Glavni trg št. 25

priporoča slav. občinstvu in posebno prečast. duhovščini, svojo bogato, največjo zalogo švicarskih žepnih ur, po najnižjih cenah, zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur z nihalom (Pendeluhr), budilnic, verižic vsake vrste, prstanov, uhanov in vseh v njegovo stroko spadajočih stvari.

Popravila naredim dobro, hitro, natančno in cenó. Poštna naročila izvršujejo se precej. Novi ceniki po pošti in brezplačno. V cenikih je natančneje popisano, koliko časa jamčim (garantiram) za katero stvar in kako za menjavam. (47) 10-3

Potovalnega zastopnika

za banko „Slavijo“

sprejme v službo **Ivan Likar**, glavni zastopnik banke „Slavije“ za sloven. Štajer v Celji. (65) 3-2

Molitvene bukvice

priprosto, kakor tudi v najfinejših vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo pred. g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

Samo Moric Unger,

ključar za orodje, stavbe, stroje in umetno ključarstvo v Celji

oskrbuje uravnavanje tehtnic in uteži. — Dalje napravlja tehtnice in uteži ter nepravilne popravlja najhitreje.

Popravlja tudi stroje vsake vrste (mlatiline, za rezanico, šivalne stroje itd.). Pomankljive šivalne stroje zamenjuje s prenovljenimi ali kupuje. Dobé se pa šivalni stroji zalogi zelo po ceni. Nadalje se ta priporoča za napravo in popravo sesalk za vodnjake vodovodne naprave in sprejema vsa dela spadajoča v stavbinsko in umetno ključarstvo, kakor: okove za nove stavbe, okraske, nagrobne, altarne in pokopališčne ograje ter mrežasta vrata itd., strelivo, kakor tudi poskušanje starih strelivodov, kar izvršuje najboljše. (79) 12-12

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljnati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

P rva kranjska tovarna oljnatih barv, laka, firneža in kleja

Adolf Hauptmanna

v Ljubljani

razpošilja na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrirani cenilnik

oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih, kemičnih, prstenih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografije, emajl, majolika in lazurnih barv, potrebščin za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtništvo, šole in domačo rabo. (26) 10-6

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljnati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori — kakor nobeno drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznано. — Njegova znamenja so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

(60) 12-3

Celje:	Traun in Stiger	Planina:	R. Grossler
	Alojzij Walland		Lud. Schescherko
	Viktor Wegg		F. Wambrechtsteiner
	Fran Janesch	Gornjigrad:	Jakob Božič
	Milan Hočevar	Poličane:	Ferd. Ivanus
	Ferdinand Pellé		A. P. Krautsdorfer
	Josip Matič		Anton Schweiß
	Antoa Ferjen	Pristova:	And. Suppanz
	Friderik Jakovitch	Brežice:	Fran Matheis
	L. Leo Hannak		Varlec & Umek
	Karol Gela, lekarna	Rajhenburg:	L. Rainhofen
	Fran Zanger	Zalec:	Adalb. Globočnik
Vrancio:	Ivan Pauer	St. Jurij:	J. F. Schescherko
Konjice:	Jurij Michay		Fran Karlin
Vojnik:	Fr. Zotti	St. Lovrenc:	Elija Turin
Hrastnik:	Alojzija Bauerheim	Smarje:	Josip Wagner
	Konsumno društvo	St. Paul:	Norbert Zanier
	Josip Wouk	Trbovlje:	Konsumno društvo
Ljubno:	Fr. H. Petek		J. M. Krammer
Sevnica:	A. Fabiani		Fran Pollak
	S. F. Schalk		Rob. Stenowitz
	Ludovik Smole	Vitanje:	Anton Jaklin
	Zwenkel & Cmp.	Velenje:	Karl Tschler

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.